

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITITI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**Cultivarea nucilor poate fi
o afacere de succes**

4

**Ziua Națională a Vinului:
cum a fost**

6

**Vizită de studiu pentru femeile
din Rețeaua Nord**

7

**Reuniunea partenerilor
WE Effect în Albania**

9

**Moldova, locul doi în lume
la consumul de alcool**

12

BANCA MONDIALĂ: RECOMANDĂRI PENTRU AGRICULTURA MOLDOVEI

Structura subvențiilor agricole s-a îmbunătățit esențial în ultimii cinci ani, se spune în Raportul Băncii Mondiale (BM): „Suportul public pentru sectorul agricol”. În prezent, peste 90 la sută din subvenții sunt direcționate către investiții, stimulând introducerea tehnologiilor noi în sector. Totuși, subvențiile curente nu sunt prea eficiente, mai spun raportorii de la Oficiul BM din Moldova, iar la final vin cu recomandări pentru autoritățile din sector pentru a schimba situația din agricultură.

Raportul începe cu o analiză a sectorului agricol în economia moldovenească și importanța acestuia per ansamblu. „Agricultura este vitală pentru economia Republicii Moldova”, se spune în document. Potrivit experților, ea reprezintă 14 la sută din PIB și angajează 25 la sută din forța de muncă. Împreună cu prelucrarea produselor agricole, sectorul generează mai mult de 20 la sută din PIB și este un motor pentru creșterea economică și reducerea sărăciei.

În ce privește cheltuielile directe în agricultură, în raport scrie că statul susține agricultura prin cheltuieli bugetare directe, pre-

cum și cheltuieli fiscale (acestea fiind costul avantajelor impozitare) și atinge cota de 2 procente din PIB. Prima componentă a bugetului agricol - cheltuielile directe - constituie circa 1.4 procente din PIB sau 3.6 procente din bugetul public total - aceste cote sunt mai înalte decât în multe țări din Europa și Asia Centrală, inclusive în noile state membre UE precum România și Bulgaria.

SUBVENȚIILE – EFICIENTE ȘI NU PEA

Cheltuielile directe în agricultură includ trei componente de bază care dețin cote

relativ egale în buget: serviciile, subvențiile și programele donatorilor. Toate programele majore ale donatorilor sunt incluse în bugetul public și cota acestora a crescut semnificativ în ultimii ani, majorându-se cu 0.4 puncte procentuale din PIB în perioada 2010-2013. Structura subvențiilor agricole s-a îmbunătățit esențial în ultimii cinci ani – în prezent peste 90 procente din subvenții sunt direcționate către investiții, astfel stimulând introducerea tehnologiilor noi în sector.

Continuare în pagina 2

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară**

➔ 16

*Sfârșit.
Început în pag. 1*

Subvențiile curente, pe de altă parte, nu sunt prea eficace. O problemă majoră valabilă pentru toate subvențiile este nivelul scăzut de integrare a fermierilor mici și mijlocii în programele de subvenționare. Subvențiile recurente actuale indică o eficiență scăzută și lipsa unui impact de lungă durată asupra sectorului.

SERVICIILE AGRICOLE – ÎNVECHITE

Cererea redusă la unele programe nu justifică costurile administrative, scrie în raport. De exemplu, în cazul programului de asigurări în agricultură se înregistrează practice frauduloase. Serviciile reprezintă cel mai mare articol bugetar în cheltuielile agricole, dar și cel mai problematic din punct de vedere a eficienței și impactului asupra sectorului. Eficacitatea majorității serviciilor oferite în prezent este îndoielnică din cauza ineficiențelor structurale profunde înrădăcinate în sistemele exis-

tente. Aceasta se referă în primul rând la serviciile primare cum sunt Cercetările și Învățământul, care sunt articole bugetare mari, dar oferă o valoare scăzută sectorului din cauza deficiențelor sistemice și metodelor învechite.

Serviciul de prevenire a grindinei operat din bani publici reprezintă un articol bugetar destul de mare și în creștere, dar beneficiile acestui sistem nu sunt clare. Nu există evidență științifică la nivel global că grindina poate fi combătută prin metodele utilizate. Serviciul de administrare a sistemelor de irigare de asemenea are o eficiență joasă, deoarece resursele publice se utilizează pentru salvagardarea unui sistem practic neoperațional. Problema de bază a Serviciului de Testare a soiurilor noi de plante, constă în mandatul acestuia de a testa în mod obligatoriu soiurile noi înainte de a accepta (sau nu) vânzarea acestora pe piața locală. Această restricție tergiVERSEAZĂ accesul fermierilor la soiuri moderne și practic îi dezavantajează în raport cu fermierii europeni.

BANCA MONDIALĂ: RECOMANDĂRI PENTRU AGRICULTURA MOLDOVEI

CHELTUIELILE FISCALE SUNT REGRESIVE

Cheltuielile fiscale în agricultura Moldovei nu sunt eficiente și sunt regresive, spun experții. Agricultură primește un tratament fiscal favorabil, în mărime de 0,6 la sută din PIB, cea mai mare fiind contribuția cotei TVA reduse, urmate de impozitul pe venit și contribuțiile sociale. Tratatamentul fiscal favorabil în privința veniturilor și bunurilor imobile, este de natură să încetinească restructurarea agriculturii pe termen lung. Cotele reduse pentru contribuțiile din sănătate pentru fermierii individuali și ratele de impozitare reduse pentru fermierii corporativi, pot afecta deciziile agricultorilor pentru a rămâne în industrie și încetinesc transformarea structurală a economiei.

Mai mult decât atât, sistemul actual de impozitare a bunurilor imobiliare, inclusiv transferurile de proprietate, poate întârzia ieșirea din sector și crea impedimente la intrarea pe piață, în special pentru străini. De asemenea, concesiile TVA pentru intrările agricole (de exemplu, investiții și tractoare) nu sunt justificate de disfuncționalitatea pie-

ței și sunt susceptibile de a avea un cost economic, prin schimbarea modelului de producție. Există, de asemenea, dovezi că o rată redusă a TVA pentru produsele agricole este regresivă și favorizează mai mult gospodăriile bogate, astfel nu îmbunătățește distribuția veniturilor.

RECOMANDĂRI RAPORTORILOR

Eforturile Guvernului în vederea îmbunătățirii cheltuielilor directe în agricultură trebuie să includă trei tipuri de acțiuni: reduce, reformează sau majorează finanțarea. Este necesar de examinat reducerea sau întreruperea alocărilor în următoarele domenii: reducerea programelor investiționale mari prin restrângerea domeniilor de aplicare cu accentul pe inovare; încetarea programelor "vechi", care derulează de ceva timp; reducerea ratelor subvențiilor și introducerea/reducerea plafoanelor la sumele subvențiilor în scopul sporirii accesului și reducerii distorsiunilor de piață; eliminarea treptată sau imediată a programului suspect de asigurări în agricultură precum și a serviciului anti-grindină; pe termen mediu trebuie examina-

tă opțiunea de oferire a subvențiilor curente doar producătorilor mici și mijlocii.

Serviciile agricole învechite trebuie reconceptualizate și reformate, susțin autorii raportului. Cercetările agricole sunt primele ce trebuie reformate și modernizate. Învățământul agricol la fel necesită modernizare pentru a-și ajusta oferta la cererea actuală a pieței de muncă. Serviciile de irigare și de testare a soiurilor noi de plante necesită o revizuire a funcțiilor alocate pentru a servi mai bine necesitățile sectorului privat.

Programele recomandate pentru a fi majorate datorită importanței lor pentru sector și rezultatelor pozitive obținute până la moment sunt: programele/subvențiile de management a riscurilor în agricultură precum și subvențiile de tip "smart" care promovează utilizarea tehnologiilor inovative. Majorarea finanțării serviciului de extensiune este necesară pentru a fortifica competențele și a spori nivelul de acoperire a acestui serviciu important. Totuși, aceste majorări trebuie implementate în cadrul bugetului agricol actual din cauza spațiului fiscal limitat.

Cheltuielile fiscale ar

putea fi reproiectate pentru a aborda mai eficient provocările din sectorul agricol. Se propune introducerea compensațiilor pentru capital sau creditele fiscale. Pentru a finanța aceste măsuri, guvernul poate să revină la rata impozitului pe venit de 12 la sută pentru întreprinderile agricole și să elimine scutirea TVA pentru utilaje și tractoare. Se mai propune oferirea de stimulente pentru o mai bună utilizare a terenurilor, prin eliminarea limitării la achiziția de terenuri de către străini; estimarea eficientă a pământului și proprietăților, măsură vitală pentru adoptarea impozitării bazate pe valoarea bunurilor și introducerea unui impozit special pe terenurile necultivate. Limitarea descurajării de a ieși din sectorul agricol prin eliminarea cotizațiilor reduse de asistență socială. Reintroducerea unei rate unice a TVA pentru produsele agricole (asigurând în același timp o compensație adecvată pentru gospodăriile cu venituri reduse) pentru a ajuta la limitarea ineficienței în producție și a costurilor de administrare fiscală înalte. Efectul net al acestor măsuri sunt estimate la 500 de milioane de lei, sau 0,5% din PIB.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V

MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) **2 28 53**
Drochia (252) **2 70 32**
Edineț (246) **2 43 84**
Fălești (259) **2 29 51**
Glodeni (249) **2 40 69**
Hâncești (269) **2 34 08**

Nisporeni (264) **2 38 57**
Orhei (235) **2 49 55**
Peresecina (235) **47 2 67**
Râșcani (256) **2 45 84**
Ungheni (236) **2 34 55**
Cahul (299) **2 14 13**

AGROmediainform

Redactor-șef: Arina ROȘCA

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»
Tiraj: 3500

Comanda nr. 979

CONFLICT ÎNTRE CONSILIUL CONCURENȚEI ȘI BRUTARI

Consiliul Concurenței acuză întreprinderile de panificație de top din Moldova de înțelegere de cartel, considerând că acestea au decis organizat să majoreze prețurile la pâine. Președintele Asociației naționale a brutarilor și morarilor din R. Moldova, Veaceslav Guțuleac, a declarat pentru presă că șefii întreprinderilor au fost invitați la o ședință la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, pentru a discuta recolta de grâu din anul curent.

„Recolta din anul curent este mai mică

față de cea din 2014. Presupusul preț al grâului este de 3 lei per kilogram (în 2014 a costat 1,9-2 lei). Ministrul Ion Sula ne-a solicitat opinia, întrebând cum vedem procesul de formare a prețurilor la pâine”, a relatat Guțuleac. Managerii întreprinderilor, știind care sunt costurile suportate la coacerea pâinii, au spus că având în vedere majorarea tarifelor la resursele energetice (gazele naturale și energia electrică) prețurile la pâine vor trebui majorate cu circa 12-20%.

„Pentru ca prețurile la pâine să rămână neschimbate noi am propus ca pentru producătorii de cereale să fie elaborat un mecanism de compensare a cheltuielilor pentru resursele energetice consumate, astfel fiind evitată majorarea prețurilor la

pâine și făină. A doua propunere viza elaborarea regulamentului cu privire la subvenționarea producătorilor de pâine”, a spus Veaceslav Guțuleac, arătându-se nedumerit de faptul că ședința de la Minister a fost percepută ca înțelegere de cartel.

UN ANIMAL ÎNREGISTRAT ESTE UN ANIMAL SĂNĂTOS

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a lansat la începutul lunii octombrie campania: „Un animal înregistrat este un animal sănătos”. Scopul acestei campanii este de a informa încă o dată populația cu privire la sistemul de identificare și trasabilitate a animalelor.

La conferința de lansare a campaniei a fost prezent Ion Sula, Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) și Grigore Porcescu, director general interimar, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA). Potrivit ministrului, siguranța alimentelor și securitatea alimentară a țării rămân pe lista priorităților în elaborarea politicilor Ministerului. „Împreună cu ANSA care este responsabilă de implementarea acestor politici, ne concentrăm pentru a oferi consumatorilor alimente sănătoase și inofensive”.

Referitor la înregistrarea animalelor, Ion Sula susține că încă din anul 2007 a fost lansat un sistem de identificare și trasabilitate a animalelor. „Deși sunt de acum 8 ani de când sistemul funcționează, pe parcur-

sul timpului am simțit necesitatea ca acest sistem să fie modernizat și actualizat conform legislației naționale și internaționale”, spune ministrul. Prin urmare, deținătorul de animale este responsabil direct de sănătatea animalului și conform legii, o dată cu nașterea animalului sau transportarea acestuia dintr-o exploatare în alta, în termen de 15 zile este obligat să

înregistreze animalul. Ulterior animalul va avea un dosar prin intermediul căruia va putea fi urmărită orice acțiune pe parcursul vieții acestuia. „Înregistrarea animalului implică un șir de avantaje. Ele sunt vaccinate gratuit împotriva bolilor, analizele de sânge se fac gratuit, se pot obține informații utile de la specialiștii ANSA despre îngrijirea acestora”, conchide ministrul.

Grigore Porcescu, directorul ANSA a amintit despre cazurile de antrax la om de vara trecută, specificând că în toate situațiile, animalele nu fuseseră identificate și expertizate de un medic veterinar. „Dacă animalul ar fi fost la timp identi-

ficat și sacrificat într-un abator, oamenii nu s-ar fi îmbolnăvit”. Potrivit lui Porcescu, trasabilitatea este o parte integră a siguranței alimentelor. „Prin acest sistem avem toată evidența pe parcursul vieții unui animal. Deținătorii de animale de-acum încolo nu vor mai putea vinde în lanțul alimentar animale neidentificate. Legislația a impus ca toate animalele să fie sacrificate la nivel de abator sau la nivel de puncte de sacrificare autorizate din punct de vedere sanitar-veterinar. Dacă o să le tăiați acasă, apoi le veți comercializa în mod clandestin și o să fiți depistați, n-o să le puteți vinde”. El susține

că identificarea animalelor are loc în majoritatea țărilor în care exportăm. Prin dezvoltarea acestui sistem va fi posibil de a urmări proveniența produsului de la unitatea de sacrificare până la rezultatul final.

Ministrul afirmă că în timpul următor vor fi lansate diverse acțiuni prin care va fi mediatizat acest subiect, vor fi organizate seminare în raioane și localități. „Ne dorim să încurajăm deținătorii de animale să înregistreze animalele. Noi vom sta la dispoziție pentru informare”, spune el.

În prezent, 15 % din toate animalele înregistrate se află la întreprinderile cu statut

juridic și 85 % se află la persoanele fizice sau în fermele auxiliare. Autoritățile susțin că există o abatere de la cifra reală, iar acest fapt creează anumite probleme atunci când există unele focare de boli. Astăzi avem în regiune focare de boala limbii albastre, febra porcină clasică și africană, rabie. Se poate interveni în timp optimal și de scos din circuitul de producere animalele bolnave, doar atunci când există o evidență strictă a acestora. Înregistrarea unui animal costă 15 lei.

Autoritățile îndeamnă cetățenii să nu procure pentru consum produse din carne din locurile neautorizate. Cei care sacrifică animalele în condiții casnice și pentru propriul consum, își asumă anumite riscuri, totuși specialiștii le recomandă să se adreseze medicului veterinar. „Această situația nu se va schimba peste noapte, dar e important să educăm treptat populația în acest sens”, a mai spus ministrul.

Arina ROȘCA

SCHIMBAREA LEILOR

Banca Națională a pus în circulație primele bancnote modernizate. Banii noi conțin elemente sporite de siguranță și câteva modificări de design. Lei vor fi puși în circulație treptat, pe măsura epuizării stocurilor de bancnote existente. Au

servate doar cu lumină ultraviolet. Astfel, pe bancnotele cu valoarea nominală 1 - 50, firul de siguranță metalizat capătă culoarea albastră, iar pe celelalte firul este multicolor. În lumina ultravioletă, pe fâșia albă a bancnotei apare și un dreptunghi

mentare de siguranță pot fi pipăite. Pe banii noi, portretul lui Ștefan cel Mare, textele „Republica Moldova” și „Ștefan cel Mare” sunt imprimate în relief detectabil la palpare.

Lei modernizați au și câteva elemente de design modificate. Cifrele de pe bancnote vor fi diferite. La fel, bustul lui Ștefan cel Mare nu mai este aplicat peste ornament. În același timp, bancnota cu valoarea nominală de 100 de lei va avea aceeași dimensiune ca și cea de 200, 500 și 1000.

Pe banii noi se regăsește semnătura lui Dorin Drăguțanu, chiar dacă acesta a demisionat din funcția de guvernator al Băncii Naționale. În următoarele zile, în băncile comerciale vor ajunge bancnotele noi.

fost modernizate bancnotele de 1, 10, 20, 50, 100, 200 și 500 de lei.

Schimbările în mare parte pot fi ob-

verde, în interiorul acestuia este imprimată sigla Băncii Naționale și textul „BNM”.

Elementele supli-

VESTE BUNĂ PENTRU CONSUMATORI

Vom putea schimba mai ușor mărfurile proaste. Moldovenii aflați în conflict cu vânzătorii care refuză să înlocuiască sau să repare mărfurile cu defecte vor fi mai protejați. Ministerul Economiei a elaborat un proiect de modificare a Legii privind protecția consumatorilor, care îi obligă pe comercianți să schimbe marfa necalitativă în cel mult 15 zile de la depistarea problemei, fără probe în privința cauzelor apariției defectului. Inițiativa Ministerului Economiei mai prevede că, în cazul în care marfa de proastă calitate nu a fost nici înlocuită, nici reparată, consumatorul este în drept să solicite un preț mai mic.

Acum în baza expertizei se decide să întoarcă banii sau nu. Mai mulți

oameni spun că au cumpărat mărfuri de proastă calitate și nu le-au putut schimba, iar unii comercianți recunosc existența problemei. Reprezentanții magazinelor spun că oferă garanții, însă înlocuirea produselor se face doar după o expertiză.

„Se efectuează expertiză și acolo se demonstrează oricum. Situații de acest

gen sunt foarte puține. În general, noi avem la dispoziție 14 zile și încercăm să tranșăm problema mai rapid: o săptămână, poate trei-patru zile”, susține directorul unui magazin de electrocasnice. Proiectul mai prevede că termenul minim de garanție pentru produsele neperisabile va fi majorat de la unu până la doi ani.

CULTIVAREA NUCILOR POATE FI O AFACERE DE SUCCES

Creșterea și procesarea nucilor ar putea impulsiona dezvoltarea businessului mic și mijlociu în Moldova, a declarat într-un interviu pentru o pagină de internet, Dumitru Vicol, directorul unei companii din țara noastră. „Pe piața Moldovei este spațiu pentru toți antreprenorii, care doresc să-și inițieze o afacere în domeniul creșterii nucilor. Aceasta vizează nu doar companiile mici și mijlocii, dar și marii producători de nuci”, a spus el.

Antreprenorii care cresc și exportă miezul de nucă afirmă că pentru dezvoltarea de succes a businessului în acest domeniu este necesar de a respecta toate normele tehnologice. „Crescând nuci fermierii moldoveni își pot asigura o creștere stabilă a veniturilor. Acest sector este

o investiție pe termen lung, de rând cu alte categorii ale businessului agricol, care pot fi concomitent dezvoltate de fermierii moldoveni”, a subliniat el.

Businessmanul a conturat tendința generală, când nuci încep a crește nu doar antreprenorii, dar și reprezentanții

altor profesii din așa-zisa „clasă medie” - avocați, economiști, administratori și demnitari. Totuși cel mai mult de creșterea nucilor se ocupă fermierii care fac parte din categoria micului business. „Creșterea nucilor este o afacere bună pentru toți. Acest business nu necesită cunoștințe deosebite și profesionalism, astfel este convenabil de a-l practica”, a spus antreprenorul.

Reprezentanții organizației regionale AGROinform din Fălești susțin la rândul lor că una din sursele de existență pentru multe familii din raionul în cauză este comercializarea miezului de nucă. An de an în raion plantațiile nucifere cresc, numai în anul curent au fost sădite 24,9 hectare.

Potrivit lor, în prezent raionul dispune de 523,8 hectare plantate cu nuci, dintre care mai bine de 60% din numărul total de plantații au fost sădite în ultimii 5 - 6 ani. Peste 2 - 3 ani o parte din plantațiile existente vor intra în rod. Producătorii susțin, că cultura nuciferelor este o ramură profitabilă și interesul pentru această a început să crească în anul 2006, când statul prin programul de dezvoltare a

culturii de nuc, a susținut agricultorii la înființarea plantațiilor.

În raionul Fălești, miezul de nucă este achiziționat la piața agricolă de către mai mulți intermediari. În dependență de calitate, miezul de nucă este comercializat la prețul de 105,00 - 125,00 lei/kg. La prețul maxim este comercializată producția respectivă de culoare albă, întreg. Față de aceeași perioadă a anului 2014, prețul este mai mic cu 15,00 - 20,00 lei/

kg, influențat de calitatea producției. O mare parte din nuci sunt colectate de pe marginea drumurilor și fâșiile forestiere de către gospodăriile individuale. Specialiștii susțin că în graba lor de a strânge mari cantități de producție, nucile sunt colectate înainte de termen, ceea ce influențează calitatea acestei producții. Nucile în coajă se comercializează cu 20,00 - 25,00 lei/kg. Prețul de comercializare a miezului de nucă la Fălești este cu 5 - 7 % mai mare față

de prețul cu care este vândută producția respectivă la piața din Ungheni.

Calitatea terenurilor agricole din Moldova este considerată optimă pentru creșterea nucilor. Suprafața plantațiilor de nuci în R. Moldova este de 14 mii ha. Țara noastră este una dintre cei 10 cei mai mari producători de nuci, exportând anual de la 10 la 13 mii tone de nuci, preponderent în statele Uniunii Europene.

A.R.

CUM SĂ TESTAȚI CALITATEA BIOCOMBUSTIBILULUI

Proiectul Energie și Biomasă, finanțat de Uniunea Europeană, prezintă recomandări de testare a calității biocombustibilului prin instrumente accesibile fiecăruia.

RECOMANDĂRI PENTRU VERIFICAREA CALITĂȚII PELETELOR:

- Puneți o cantitate mică de pelete într-un pahar cu apă. Peletele bune își va păstra forma pentru o perioadă mai lungă. Dacă peletele se dizolvă imediat în apă, atunci calitatea acestuia este îndoieală;

- Peletele calitativ este neted și dur la atingere;
- Peletele care se fărâmițează la atingere are umiditate mare și va avea eficiență redusă la ardere;
- Peletele calitativ lasă maxim 4% de cenușă după ardere. Cenușa rămasă este un bun

fertilizator pentru plante. Volumul mare de cenușă rămasă după ardere denotă calitatea proastă a peletelui.

RECOMANDĂRI PENTRU VERIFICAREA CALITĂȚII BRICHETELOR:

- Lăsați brichetele pentru câteva minute în apă. Un brichet bun se va lăsa la fundul vasului și se va dizolva mai greu. Brichetele cu densitate mică va pluti la suprafață și se va dizolva ușor;
- Aruncați brichetele jos. Dacă se face ușor bucăți, atunci are densitate mică și va trebui să puneți o cantitate mai mare pentru a avea căldura dorită;
- Un brichet bun mai puțin dens conține o cantitate mai mică de energie: arde mai repede și degajă mai puțină căldură;
- Brichetele calitativ lasă maxim 6% cenușă după ardere. Brichetele ce lasă

multă cenușă are capacitate calorică mică;

- Dacă evacuarea cenușii se face mai des de o dată la 4 zile, calitatea combustibilului poate fi motiv de îngrijorare.

Alegerea biocombustibilului calitativ și adecvat tipului de cazan pe biomasă sunt precondiții cheie pentru funcționarea eficientă a centralelor termice pe biomasă. Puterea calorică a biocombusti-

bilului și, respectiv, prețul acestuia variază în funcție de sursa de biomasă din care este produs. Brichete/pelete cu umiditate de maxim 10% - putere calorică brută (Mj/kg): coji de nucă - 20; coji de floarea soarelui - 19; rumeguș de lemn - 18; paie - 15.

Republica Moldova nu are, deocamdată, un laborator de testare a biocombustibilului, deși certificarea acestuia este obligatorie începând cu ianuarie 2015 conform

Hotărârii de Guvern nr. 1070 din 27.12.2013. Autoritățile identifică în prezent soluții pentru crearea primului laborator de testare a calității brichetelor și peletelor produse în R. Moldova, ele beneficiind de sprijinul partenerilor de dezvoltare în acest scop. Proiectul Energie și Biomasă va achiziționa din fonduri europene echipament modern de testare a calității biocombustibilului solid (brichete, pelete) produs în R. Moldova. Echipamentul urmează să fie achiziționat până la sfârșitul anului în curs, în cadrul unui tender internațional lansat de Proiectul Energie și Biomasă. Proiectul Energie și Biomasă 2 este un proiect de trei ani realizat în 2015-2017. Proiectul are un buget total de 9,41 milioane Euro acordată de Uniunea Europeană și este implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

MINISTRUL MOLDOVEAN AL AGRICULTURII ÎN VIZITĂ LA MOSCOVA

Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare din Republica Moldova, Ion Sula, însoțit de directorul general interimar al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), Grigore Porcescu, au efectuat în perioada 07-08 octombrie curent o vizită oficială la Moscova. Invitația a fost făcută de Ministrul Agriculturii Federației Ruse, Alexandru Tkachyov, pentru a participa la deschiderea expoziției „Zolotaia Oseni” 2015.

În cadrul vizitei, Ion Sula și Grigore Porcescu au avut o întrevedere cu viceministrul rus al Agriculturii și șeful Serviciului Federal de Supraveghere Veterinară și Fitosanitară (Rosselkhoznadzor). Interlocutorii au vorbit despre progresele înregistrate de ANSA în domeniul sanitar veterinar și despre înlăturarea problemelor depistate la unitățile de sacrificare a animalelor în urma vizitei experților Rosselkhoznadzor din noiembrie 2014. Partea moldovenească a solicitat să fie incluse în lista exportatorilor produselor din carne și celelalte companii moldovenești care corespund criteriilor de igienă și siguranță cerute de Federația Rusă.

Totodată, Ion Sula a menționat îmbunătățirea condițiilor în procesul de producere din domeniul fitosanitar, infrastructura post-recoltare și procesare a produselor horticoale. Oficialii din Republica Moldova au solicitat ca pe perioada de iarnă, specialiștii pe domeniul fitosanitar din Federația Rusă să efectueze o vizită în Republica Moldova pentru a discuta cu specialiștii de la ANSA despre prevederile cerințelor fitosanitare ale Federației Ruse.

Oficialii moldoveni au propus ca părțile să revină la prevederile Memorandumului, semnat între Republica Moldova și Federația Rusă, privind asigurarea

inofensivității producției de origine vegetală exportate, la compartimentul „reziduuri de pesticide și conținutul de nitrați”, prin care toți producătorii și exportatorii care corespund condițiilor și cerințelor fitosanitare și de inofensivitate să fie incluși în lista exportatorilor.

Părțile au convenit ca MAIA, împreună cu ANSA, să evalueze listele existente și să informeze Rosselkhoznadzor în termeni cât mai restrânși. Totodată Republica Moldova trebuie să infor-

meze partea rusă despre cantitățile produse și depozitate de fructe și struguri de masă până la moment. În scurt timp, la invitația părții moldovenești o echipa de experți ruși va vizita pepinierele cu material săditor și depozitele de păstrare a melor și strugurilor de masă din Republica Moldova.

Interlocutorii au discutat și despre implementarea sistemului informațional electronic de trasabilitate ARGUS și FITO ARGUS, fiind evaluate posibilitățile de a fi

ajustat și aplicat în Republica Moldova pentru a fi ulterior interconectat cu cel al Federației Ruse. Acest sistem ar permite monitorizarea mai eficientă a trasabilității produselor agroalimentare exportate sau importate.

În cadrul vizitei întreprinse la Moscova, Ministrul moldovean al Agriculturii a discutat și cu omologul său rus, A. Tkachyov, despre colaborarea interinstituțională și științifică în domeniul agricol, despre posibilitățile de intensificare a comerțului

cu produse agroalimentare. Un subiect aparte a fost accesul producătorilor de fructe, carne, conserve și vinuri pe piața Federației Ruse. De comun acord, a fost acceptată propunerea de a fi organizat la începutul anului 2016 colegiul comun al ministerelor Agriculturii celor două state. La final, Ion Sula l-a invitat pe ministrul rus al Agriculturii să întreprindă o vizită în Republica Moldova în viitorul apropiat.

A.R.

DIN 12 OCTOMBRIE AGRO TV MOLDOVA VINE CU EMISIUNI

Din 12 octombrie, Republica Moldova are un nou post de televiziune, sută la sută dedicat oamenilor care muncesc în agricultură și ramurile conexe, la sat. Argumentul celor care au lansat programul este că țara noastră are nevoie de o astfel de televiziune, unde să fie abordate problemele cu care se confruntă agricultorii, promovați gospodarii acestui ținut, istoriile lor de succes, obiceiurile și datinile neamului.

Din 12 octombrie, AGRO TV Moldova a intrat în casele telespectatorilor cu o ediție specială și invitați din domeniu. În fiecare zi, Mihaela Teslari prezintă știrile de la ora 19.00, unde vor fi plasate noutăți importante din domeniul agroindustrial.

Unele subiecte din ediția de actualități vor fi discutate de marți până vineri, începând cu ora 19.30, în cadrul emisiunii „Dialog” cu Eduard Robu. În fiecare luni de la ora 20.00 în Talk show-ul „La ATITUDINE” prezentat de Tamara Fiștic-Anii, vor fi discutate cele mai actuale și stringente probleme cu care se confruntă agricultorii, oamenii de la sat, unde telespectatorii vor avea posibilitatea să participe în direct prin intermediul apelurilor telefonice.

AGRO TV Moldova își propune să capteze atenția telespectatorilor cu emisiuni interesante, precum: „Întâlnirea de la ora 8”, „ABC-ul fermierului”, „Târguri și Expoziții”, „Gospodarii Moldovei” și multe alte programe. De luni până duminică AGRO TV Moldova vrea să aducă în prim-plan viața și munca agricultorilor, aspirațiile fermierilor autohtoni, succesele lor, dar și problemele cu care se confruntă.

CENTRU DE APEL PENTRU AGRICULTORI

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a lansat la începutul lunii octombrie un Centru de Apel. Ion Sula, Ministrul agriculturii a declarat că acest centru va fi un instrument de comunicare la distanță și va oferi informații și consultanță în domeniul agroindustrial pentru toți doritorii.

Puteți contacta Centrul de Apel pentru suport Informațional și Consultativ la numărul de telefon: (22) 50 20 20, în zilele de luni până vineri, între orele 08:00-17:00.

Solicitanții vor beneficia de asistență informațională oferită de către operatori calificați, bine instruiți și responsabili. Potrivit ministrului, echipa de operatori garantează un nivel înalt de asistență prin asigurarea suportului telefonic tuturor cetățenilor. Totodată, se menționează că organizarea și lansarea acestui Centru de Apel, vine în concordanță cu principiile de funcționare a Ghișeiului Unic în agricultură, care presupune o abordare

modernă și integrată a soluțiilor privind modul de comunicare și interacțiune între client (agentul economic) și prestatorul serviciului public din sectorul agroindustrial.

„Scopul lansării acestui Centru este să oferim informația necesară tuturor celor interesați de toate segmentele din sectorul agroalimentar, în special la posibilitățile de finanțare, subvenții, produse de uz fitosanitar. Tot spectrul de întrebări vor fi răspunse de specialiștii

Centrului”, susține Ion Sula. Astfel, misiunea principală a Centrului de Apel este de a oferi fermierilor, precum și tuturor celor interesați, informații utile, dar și răspunsuri la întrebările ce vizează sectorul agricol, cum ar fi: măsurile de subvenționare și documentele aferente procesului de subvenționare în agricultură; proiecte de finanțare a sectorului agroalimentar; agricultura ecologică; identificarea și trasabilitatea animalelor; anima-

lele de prăsilă; înregistrarea soiurilor de plante în catalog; testarea soiurilor de plante; informații privind produsele de uz fitosanitar; operațiuni privind arenda terenurilor; înregistrarea utilajului agricol etc.

Responsabilii de la Minister susțin că specialiștii Centrului vor oferi 3 tipuri de răspunsuri: rapide, adică consultantul va răspunde imediat la întrebarea pusă de solicitant; cu termen de până la o oră, când specialistul se va documenta și va reveni cu un apel telefonic și răspunsuri mai sofisticate, atunci când va fi necesar ca răspunsul să fie coordonat cu mai mulți specialiști. Angajații Centrului vor pune la dispoziție informații și pentru cetățenii din afara țării care sunt interesați de domeniul agricol. Centrul de Apel are patru operatori. Potrivit operatorilor Centrului, cetățenii au început să sune foarte activ, atât din țară, cât și de peste hotare.

ZIUA NAȚIONALĂ A VINULUI: CUM A FOST

Ziua Națională a Vinului s-a desfășurat în premieră la vinăriile din țară în perioada 3-4 octombrie. Mii de pasionați de Vinul Moldovei au fost găzduiți la vinăriile din republică. Evenimentul s-a desfășurat în premieră într-un nou format, descentralizat - activitățile dedicate au avut loc în 11 destinații vitivinicole autohtone cu tradiții.

NOUL FORMAT – UN SUCCES

Pentru a informa cetățenii și vizitatorii țării noastre despre activitățile dedicate Zilei Naționale a Viei și Vinului 2015, dar și pentru a-i ajuta să ajungă confortabil la destinația dorită, Oficiul Național al Viei și Vinului a instalat puncte de informare în locuri strategice din capitală. De asemenea, a pus la dispoziția vizitatorilor autocare care au efectuat curse gratuite din Chișinău spre vinării, pe parcursul ambelor zile ale evenimentului, în funcție de capacitatea fiecărei destinații. Pentru comoditatea participanților, biletele pentru tururile vinicole au putut fi cumpărate prin mai multe modalități: în prealabil, direct de la vinării sau pe loc, chiar la intrarea în vinării.

De asemenea, în cadrul evenimentului, au fost decernate cele 2 premii naționale instituite cu scopul de a promova excelența în domeniul vinificației din Republica Moldova. Marele premiu pentru merite deosebite în domeniul vitivinicol 2015 a fost luat de către compania „Asconi”, iar premiul „Petru

Ungureanu” a fost acordat lui Vasile Luca, oenolog-profesionist care activează în cadrul companiei „Cricova”.

Potrivit lui Dumitru Munteanu, Directorul ONVV, sărbătorirea Zilei Naționale a Vinului în acest format a oferit posibilitatea pasionaților de Vinul Moldovei să cunoască mai îndeaproape vinurile preferate, originea și creatorii lor. „Formatul Zilei Naționale a Vinului din anul viitor va fi discutat cu companiile vinicole, dar, cu siguranță, evenimentul din acest an a fost unul de succes, așa cum arată și datele statistice”, mai spune el.

Ion Luca, Președintele Asociației micilor producători de vinuri din Moldova susține că noul format de organizare a Festivalului Vinului a arătat cât de important este să fie scos consumatorul din zona lui de confort și adus acolo unde, de fapt, acest vin se produce. „În restaurant ei pot servi acest vin și la Chișinău, dar nu toți au posibilitatea să vadă locul unde crește vița-de-vie și să participe măcar pentru o zi la prelucrarea strugurilor. Eu cred că urmează un proces foarte intens de reflectare și concepere a unui format de

organizare a acestei sărbători, care să reprezinte un mix de activități din Piața Marii Adunări Naționale și activități organizate în regiuni, la vinării, pentru ca atât consumatorul local, cât și vizitatorii dinafara țării să cunoască cât de frumoasă este, de fapt, țara noastră”, crede acesta

ZIUA VINULUI ÎN CIFRE

Cele 3 puncte de informare au distribuit un număr de 15000 pliante informative despre tururile vinicole persoanelor interesate de eveniment. În jur de 9200 de sticle promoționale cu vin de soi Rară neagră, cu designul special „Welcome to Moldova” au fost oferite vizitatorilor țării noastre, care au sosit la Aeroportul Internațional Chișinău în perioada 1-4 octombrie 2015.

Sărbătoarea a fost găzduită de 10 companii vinicole și de membri ai Asociației Micilor Producători de Vinuri și alți producători mici, care au organizat un eveniment comun la Orheiul Vechi. 13 autocare și 11 microbuze au efectuat 102 curse dus-întors spre și de la cele 11

destinații vinicole incluse în program. Circa 3000 vizitatori au ajuns la vinării cu transportul gratuit, pus la dispoziție de către ONVV. Aproximativ 17000 de persoane au participat în total la activitățile dedicate Zilei Naționale a Vinului 2015, organizate de către companiile vinicole. Circa 2200 de turiști străini au vizitat în zilele de 3 și 4 octombrie vinăriile participante la Ziua Națională a Vinului. 297 pachete turistice au fost vândute prin agențiile turistice la 4 cele mai vizitate vinării: Mileștii Mici, Cricova, Chateau Vartely și Purcari. 15000 de sticle au fost vândute de către vinării în cele 2 zile ale evenimentului, cumpărătorii beneficiind de prețuri reduse și oferte speciale.

Ziua Națională a Vinului a fost reflectată în mass-media internațională de către 13 jurnaliști străini din SUA, Polonia și Marea Britanie, prezenți la eveniment. În total, Oficiul Național al Viei și Vinului, a alocat 793.000 lei pentru asigurarea suportului logistic necesar pentru buna organizare a Zilei Naționale a Vinului 2015, dintre care 227.000 lei – pentru transport gratuit.

În cadrul unei conferințe de presă, reprezentanții Oficiului Național al Viei și Vinului (ONVV), Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și companiile vinicole participante – au făcut publice totalurile și rezultatele celui mai important eveniment național în domeniul vitivinicol.

Vlad Loghin, viceministru al Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova a declarat: „Ne bucurăm pentru faptul că noul format al Zilei Naționale a Vinului 2015 a fost salutat și apreciat de către pasionații de Vinul Moldovei atât din țară, cât și de peste hotare. Considerăm că împreună cu toți partenerii de organizare și participanții la eveniment, am reușit să realizăm scopul

propus în cadrul acestei ediții – de a promova tradițiile vinificației naționale și cultura de consum a vinului de calitate la vinării, acolo unde iau naștere cele mai bune vinuri și divinuri produse în Moldova.”

Conform noului concept organizatoric, elaborat de ONVV împreună cu partenerii săi, Ziua Națională a Vinului 2015 a fost găzduită pentru prima dată de companiile vinicole. Astfel, activitățile dedicate sărbătorii naționale s-au desfășurat pe 3 și 4 octombrie în principalele vinării din țară, iar membrii Asociației Micilor Producători de Vinuri și câteva vinării și-au întâlnit oaspeții la pensiunea Butuceni, din complexul Orheiul Vechi.

CLIMATUL DE AFACERI ÎN MOLDOVA NU ESTE PREA FAVORABIL

Întreprinderile cu capital străin în Moldova sunt mai precaute în ceea ce privește evaluarea situației politice și economice, spre diferență de companiile locale. Astfel arată datele ediției a III-a a barometrului de afaceri din Moldova, prezentate recent în cadrul unei conferințe de presă.

Președintele Camerei de Comerț și Industrie Franța-Moldova (CCI France Moldavie), Emmanuel Skoulios, a declarat că „sondajul a fost realizat în perioada 1-25 septembrie, între 506 companii locale și străine, ceea ce este de cinci ori mai mult decât în anul trecut”. Potrivit spuselor sale, „dacă în perioada de realizare a

barometrului s-au luat în calcul doar rezultatele companiilor cu capital străin, atunci tendința ar fi fost negativă sau chiar mai rea decât în semestrul trecut”. El consideră că „motivele

ce au condus la asemenea rezultate pot fi incertitudinile politice și evoluția unui anumit număr de indicatori macro-economiци”. „De exemplu, pentru companiile din sectorul industrial o

problemă este majorarea tarifului la energia electrică, deoarece de aceasta depinde activitatea lor”, a spus Skoulios.

Potrivit spuselor sale, „ar trebui de monitorizat în continuare situația companiilor străine, deoarece lor le este mai dificil într-o țară străină, ele sunt mai vulnerabile. De asemenea, este necesar de a atrage mai multe companii străine, pentru a-și desfășura activitatea în Moldova în și, respectiv, să avem mai multe investiții străine”, a menționat Skoulios. În privința dezvoltării afacerii întreprinderile străine sunt mai optimiste, decât cele locale, dar mai precaute.

Conform datelor sondajului, în următorul semestru se așteaptă o creștere a numărului întreprinderilor, a mai spus președintele CCIFM. El a menționat că în semestrul curent întreprinderile au investit mai mult decât în precedentul. De asemenea, a crescut numărul angajaților la întreprinderile rezidente, iar companiile nu planifică să angajeze noi muncitori. Potrivit datelor sondajului, companiile din sectorul agricol, al serviciilor și al comerțului sunt mai optimiste față de cele din sectoarele industriei, finanțelor, băncilor, asigurătorilor și auditului. Directorul general al Magenta Consulting, Dumitru Slonovschi, a

spus că scopul barometrului este prezentarea unor rezultate cât mai concrete.

Președintele Organizației moldo-germane de cooperare, Wolfgang Lerke, a declarat că reprezentanții întreprinderilor străine în R. Moldova nu consideră că situația din economia moldovenească este catastrofală. El susține că este necesar de a crea un sistem special de atragere a businessmenilor, pentru ca aceștia să inițieze afaceri în Moldova și să vină cu investiții. Cei care au organizat barometrul au menționat că întreprinderile respondente continuă să se pronunțe negativ despre climatul de afaceri din Moldova.

VIZITĂ DE STUDIU PENTRU FEMEILE DIN REȚEAUA NORD

În ziua de 2 octombrie 2015, femeile din cadrul Rețelei de socializare regiunea NORD, au realizat o vizită de studiu în s. Bârlădeni, Ocnița. Scopul vizitei a fost familiarizarea cu tehnologii de producere, recoltare, sortare și păstrare a merelor în cadrul unei întreprinderi din localitate. Vizita a fost posibilă în cadrul proiectului de dezvoltare a Rețelelor de socializare a femeilor în agricultură. Instruirile și vizitele de studii sunt susținute de către Proiectul Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED) și desfășurate de către AGROinform.

Femeile antreprenoare au ales să viziteze întreprinderea SRL „Plaiul Bârlădean”, condusă de producătoarea Tatiana Pavliuc. Ele au încercat să afle cât mai multe informații despre tehnologiile de producere, recoltare, sortare și păstrare a merelor în cadrul acestei companii. Antreprenoarea Tatiana Pavliuc a răspuns cu amabilitate la întrebările participantelor la vizita de studiu. Ea și-a început activitatea în anul 1997. Prima livadă a sădit-o în anul 2000 cu o suprafață de 54 de ha. „Atunci când toți tăiau livezile, eu sădeam. Materialul săditor este făcut tot de mine, luasem puieți de la

Orhei, iar în doi ani copăcelul era deja crescut”. Ulterior femeia de afaceri a ajuns la concluzia că vinde merele foarte ieftin, direct din câmp, deoarece nu are unde le păstra și și-a concentrat toate eforturile pentru a construi un frigider. A reușit să își realizeze visul și are în prezent un frigider cu mai multe camere și cu o capacitate de 2500 de tone. Ulterior au fost sădite și alte livezi: în 2011 – 18 ha; în 2005 – 23 ha și în 2010 – 67 de ha. Sorturile de mere sunt tradiționale, susține antreprenoarea. Potrivit ei, atunci aveau popularitate alte soiuri, cum ar fi: Aidaret, Golden, Florina și Simerenco.

În prezent, pentru a putea exporta în Europa, dar chiar și în Rusia, unde producția se duce la magazine, fructele trebuie să fie sortate, susține producătoarea. „Merele trebuie să fie calibrate, alese după dimensiune. Dacă nu faci acest lucru, o s-o facă cei de-acolo și, în mod sigur, 30-40% din cantitatea de măr pe care ai exportat-o nu o vor lua în considerare la plată. Însă acest lucru nu este convenabil, pentru că ne costă mult transportul, evaluarea etc”. Astfel, a ajuns la concluzia că are nevoie urgentă de o linie de sortare, la care se gândea de mult timp.

În acest an a accesat un credit printr-un program al Fondului Provocările Mileniului. „Am auzit că acest fond ne oferă credite și nouă, celor de la nord, pentru că anterior ele erau disponibile doar pentru agricultorii din Centru și Sud. M-am adresat la ei, am făcut un plan de afaceri și așa m-am făcut cu linia de

ciare complicate din țară, criză și perioada de tranziție, este un risc foarte mare să faci o afacere. „Chiar cu acest credit pentru linia de sortare am avut probleme. Am făcut un plan de afacere unde am concluzionat că în jur de 3 milioane și ceva de lei o ne ajungă pentru linie. Transformați în euro acești

burici și euro era deja 21.5. Astfel, nu am putut transfera vânzătorului pentru linia de sortare 176 mii euro, ci doar 168 mii, iar cu 8 mii rămăsesem datoare. Am întors datoria abia în această toamnă. Prin urmare, lumea se teme să facă afaceri, să investească, pentru că azi iei un credit, dar mâine nu știi ce procent o să trebuiască să plătești”, crede producătoarea.

În timpul efectuării vizitei, antreprenoarea a vorbit despre faptul că la moment are în jur de 300 de angajați, erau în lucru 16 brigăzi. Ne spune că în livezile vechi mărul are dimensiunile: 50, 40, 30 și este livrat la suc. În livezile tinere dimensiunile fructelor ajung la 60. Merele Golden sunt vândute în capitală, cu 6 lei kg, iar cele pentru suc le vinde cu 3 lei. Deși este greu de făcut afaceri în agricultură în condițiile țării noastre, ea le-a îndemnat pe femei să persevereze și să

sortare, unde au fost deschise 18 locuri de muncă pentru femei”.

Tatiana Pavliuc susține că din cauza situației finan-

bani constituiau 176 mii de euro. În mai, când am făcut planul de afacere euro era 19,5 lei. Când am primit banii, a căzut guvernul Ga-

muncească cu spor, pentru că numai astfel vor putea face față provocărilor din acest domeniu.

A.R.

ECONOMIA ȚĂRII ÎN SCĂDERE

Banca Mondială (BM) prognozează pentru 2015 o descreștere a PIB-ului Moldovei de 2%, pentru 2016 o majorare de 0,5%, iar pentru 2017 - de 4%. În cadrul unei conferințe de presă cu genericul „Moldova - situația actuală din economie și prognoza pe perspectivă medie”, experții BM Oficial din Moldova au declarat că economia țării va demonstra în anul curent indici negativi ai PIB din cauza

unui șir de factori obiectivi. Printre factorii principali au fost menționate seceta din agricultură, criza

din sectorul financiar-bancar, diminuarea remitențelor, precum și indicii economiilor din țările regiunii,

în primul rând din Rusia, Ucraina și Belarus. Reprezentanții BM au subliniat că încetinirea economiei a început cu mult mai înainte: cu 4,6% a crescut PIB-ul în 2014 și cu 3,6% în primul semestru al lui 2015. În trimestrul doi și trei experții prognozează înrăutățirea situației, considerând că perioada de vârf a diminuării remitențelor va fi în al patrulea trimestru al anului curent.

În total pentru 2015 BM prognozează o diminuare a exportului cu 1,3%, iar a importului cu 3,5%. Consumul intern în anul curent va scădea cu 1,8%. Banca anticipează că în anul curent PIB-ul va constitui 119,3 mlrd. lei, în 2016 - 131,7 mlrd. lei, iar 2017 - 144,4 mlrd. lei. Conform prognozelor băncii, în 2016 și 2017 asemenea indicatori ca exportul, importul și consumul se vor majora.

Șeful reprezentanței BM în RM, Alex Kremer,

vorbind despre politica monetară dură a BNM, când rata refinanțării a atins 19,5%, iar rezervele obligatorii ale băncilor licențiate în lei constituie 35%, a menționat că aceasta este rezultatul crizei din sectorul bancar, legată de lichidarea celor trei bănci. Reprezentantul BM a apreciat pozitiv acțiunile autorităților, în particular ale BNM privind transferarea depozitelor populației din cele trei bănci în alte instituții financiare.

GRUPURILE DE PRODUCĂTORI AGRICOLI ÎȘI VOR PROMOVA PRODUSELE PE PIATA EXTERNĂ

Proiectul Agricultură Competitivă în Moldova (MAC-P) în colaborare cu Asociația Businessului European (EBA) va organiza în lunile octombrie - decembrie 2015, sesiuni de instruire cu genericul „Sporirea potențialului de acces la piețe”. Beneficiarii acestor instruirii vor fi grupurile de producători agricoli. În următoarele trei luni, în fiecare săptămână vor fi organizate seminare practice, mentori fiind experți și practicieni din Olanda, Germania, Belgia și România.

Lansarea instruirilor a fost efectuată recent de către viceministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vlad Loghin în cadrul unei ședințe. La întrunire au participat administratorii grupurilor de producători, experți locali și internaționali ai proiectului MAC-P. Instruirile ce urmează vor viza 16 teme concrete, care vor veni să sprijine grupurile de producătorii în a sfida problemele și obstacolele ce apar în contextul exporturilor și procesului de identificare de parteneri/negocieri. Paralel, participanții la seminare vor primi

un ghid pe următoarele domenii: marketing internațional; vânzări și negocieri; certificare internațională etc, care va facilita substanțial procesul de a accesa o piață de desfacere din Uniunea Europeană (UE) și de a exclude din verigă factorul de intermediar.

„În cadrul acestor instruirii agricultorii vor găsi răspunsul la întrebările de bază: cum să lucreze împreună, cum să-și creeze marketing-ul produselor, cum să negocieze contractele, cum pot fi realizate vânzările. Mai mult decât atât, agricultorii vor

avea posibilitatea să participe la misiuni economice de accesare a piețelor de desfacere. Prima deplasare va fi organizată în trei orașe din România – Cluj, Brașov și București unde grupurile de producători își vor promova producția în cadrul întrevederilor cu reprezentanții rețelelor de distribuție”, a declarat viceministrul Vlad Loghin.

Astfel, în următoarele trei luni, în fiecare săptămână vor fi organizate seminare practice, mentori fiind experți și practicieni din Olanda, Germania, Belgia și România. „Agricultorii vor mai fi informați despre cerințele UE în domeniul importului de produse, procedurile de eliberare a certificatelor fitosanitare și de origine, evidenței contabile și impozitării, etc.”, a specificat Mariana Rufa, reprezentantul echipei EBA. Totodată, până la finele anului vor fi create paginile web ale grupurilor de producători pentru promovarea acestora atât în țară, cât și peste hotare.

Prezent la ședință, directorul adjunct al Agenției pentru Intervenții și Plăți în Agricultură, Nicolae Ciubuc, a reamintit că Regulamentul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015 prevede subvenționarea grupurilor de producători, exclusiv beneficiarii de granturi din cadrul componentei proiectului MAC-P, cu 60% din valoarea contribuției proprii.

Reamintim, că în anii 2013-2015, cu suportul proiectului MAC-P au fost create 29 grupuri de producători agricoli specializați în horticultură. Toate grupu-

rile au depus dosarele de participare la Programul de granturi investiționale pentru crearea infrastructurii post-recoltă „Accesul la piețele de desfacere”, dintre care 26 au fost aprobate spre finanțare. În prezent sunt debursate granturi în valoare totală de 4,73 mln \$.

Federația Națională a Agriculturii din Moldova AGROinform are o experiență bogată în ce privește crearea și asistarea grupurilor de producători. Specialiștii din cadrul organizației susțin că agricultorii înțeleg

etc. Un factor important în obținerea succesului este gândirea și atitudinea antreprenorială a membrilor cooperativei/grupului. Crearea unui grup de producători le permite celor vizați să obțină anumite facilități și ulterior rezultate economice mai bune”, constată Aurelia Bondari, director executiv AGROinform. Numai anul trecut Federația a creat 7 grupuri de producători după model nou cu cca. 36 membri. Grupurile se ocupă cu creșterea merelor, prunelor, strugurilor de masă și producerea mierii de

că doar unindu-se vor avea rezultate mai bune, pe care ar fi dificil să le obțină activând fiecare în parte. „Cazurile de succes în domeniul cooperării ne demonstrează avantajele evidente ale acestora prin cifre de afaceri sporite, investiții, accesarea piețelor

albine. Organizațiile producătorilor (cooperative și/sau grupuri de producători) sunt structuri de afaceri extrem de importante pentru fermieri, în special în contextul semnării Acordului de Liber Schimb cu UE.

A.R.

DISCUȚII DESPRE ANTREPRENORIATUL FEMININ

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” a desfășurat recent o masă rotundă cu genericul: „Antreprenoriatul feminin: dificultăți, politici și acțiuni”. Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului „Sensibilizarea opiniei publice privind echilibrul de gen în spațiul politic și de afaceri”.

Scopul discuțiilor este sensibilizarea opiniei publice referitor la promovarea echilibrului între genuri. „Ne propunem în cadrul acestui program să combatem stereotipurile precum că femeile nu pot conduce afaceri. Din acest considerent, intenționăm să evidențiem istorii pozitive, exemple de succes care pot servi drept model”, a explicat Carolina Ungureanu, coordonatoarea proiectului.

„În societate încă există stereotipul că lumea afacerilor aparține bărbaților. O femeie se confruntă cu mai multe obstacole în lansarea și gestionarea unei afaceri, în comparație cu bărbații. Avem politici bune în acest domeniu, dar lipsește voința politică de a fi implementate. Totodată, atitudinea discriminatorie diminuează din curajul și inițiativa femeilor de a lansa o afa-

cere. În prezent, în RM doar 27% din femei sunt antreprenoare, predominând domeniile serviciilor hoteliere, de instruire, agricultură și mai puțin prezente în transport și construcții, unde domină bărbații”, a subliniat Vio-

rica Antonov, managerul proiectului.

Dorin Vaculovski, profesor universitar ASEM, a abordat subiectul femeilor migrante și modul în care acest proces afectează cadrul antreprenorial. „Deo-

camdată, cu părere de rău, femeile migrante își deschid afaceri într-un număr mai scăzut decât bărbații. Femeile preferă să aleagă munca de îngrijire, generând astfel stereotipuri care susțin că femeia aduce mai puțină

plus valoare economică decât bărbații. Odată cu promovarea egalității de gen vom schimba și conceptul afacerilor care vor deveni mai umane, mai calitative și mai puțin agresive”.

Iulia Iabanji, directoarea ODIMM, a prezentat oportunitățile de lansare a unei afaceri, oferind exemple ale istoriilor de succes. „Despre femeile antreprenoare se vorbește de mulți ani, atât la nivel național, cât și internațional. Cu toate acestea, problemele sunt aceleași, statisticile la fel, schimbări sunt foarte puține la nivel de politici, care sunt mai degrabă declarative și nu se implementează”.

REUNIUNEA PARTENERILOR WE EFFECT ÎN ALBANIA

La mijlocul lunii septembrie, conducerea Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform, a participat la Reuniunea Partenerilor Programului We Effect Europa (WE). Pe lângă Moldova, încă patru țări balcanice cum ar fi Bosnia-Herțegovina, Albania, Kosovo, Macedonia fac parte din acest program.

Din declarațiile Aureliei Bondari, director executiv al AGROinform, în cadrul reuniunii, Anna Erlandsson, manager al WE Europa, a prezentat cele mai recente dezvoltări și realizări ale programului. Noua strategie

făcut scurte prezentări ale rezultatelor obținute în 2015, cu accent pe intervenția de succes din anul curent. „Unul din managerii programului, Marcelo Dognac a vorbit despre diferite tipuri de organiza-

nizare a agricultorilor și anume: asociații pe produs, cooperative; federații și uniuni. De asemenea au fost discutate conceptele de

și eficientizarea sistemului de monitorizare a fost elaborată o bază de date. S-a convenit între cei prezenți că baza de date va fi ajus-

practică din 2016.

Stevan Orozovic, expert din cadrul Federației Fermierilor din Macedonia, a făcut o prezentare a activităților desfășurate de echipa WE Task Force pentru strategia de finanțare externă. Au fost alese 7 concepte de proiecte cu scopul ca toți participanții să își dea avizul asupra ideilor prezentate și pentru a selecta 2-3 idei mai relevante. Pe baza discuțiilor dintre participanți, s-a decis să se continue cu 2 idei de proiecte: sprijinirea inițiativelor tinerilor agricultori; abilitarea femeilor din mediul rural. Aceste două propuneri vor fi elaborate la nivel regional, pentru a fi prezentate potențialilor donatori.

Participanții la reuniune au efectuat mai multe vizite în teren. În timpul vizitelor partenerii au avut ocazia de a vedea o Asociație a producătorilor de fructe din

regiunea Korca; livezi de fructe a membrilor asociației, fabrica de suc de mere „Agro-fructe”; Asociația locală de fermieri din comunitatea Vithkuq, ce include circa 60 membri, inclusiv femei; cercul de studiu de femei în Vithkuq, regiunea Korca ce este specializat în meșteșugărit și promovarea tradițiilor locale.

La finalul întrunirii partenerilor a avut loc ședința bilaterală dintre reprezentanții AGROinform și Federația Națională a Fermierilor din Moldova (FNFM) cu reprezentanții WE, Marcelo Dognac și Sasho Angelovski privind tenderul lansat de Comisia Europeană „Confidence building measures”. S-a decis ca WE își va asuma rolul de partener lider și acoperirea contribuției proiectului în mărime de 20%, iar AGROinform și FNFM să elaboreze un draft de concept.

cadru We Effect pentru 2017 la fel a fost prezentată de manager. Ulterior opiniile privind strategia și valorile adăugate ale WE au fost discutate în grupuri de lucru.

Toți partenerii Programului WE Europa au

ții de fermieri cu accent pe cooperative ca una din formele de organizare a fermierilor. Prezentarea a inițiat o discuție largă între participanți în jurul definițiilor și conceptelor diferitelor forme de orga-

dezvoltarea organizațională și instituțională”, ne spune Aurelia Bondari.

Expertul Sasho Angelovski a făcut o prezentare a sistemului nou de monitorizare a Programului WE Europa. Pentru unificarea

tată pentru fiecare proiect în parte și va avea o perioadă de testare. Partenerii Programului urmează să trimită opinii și comentarii de îmbunătățire, după care baza de date va fi finalizată cu începerea aplicării în

FEMEILE DIN REȚEAUA NORD SE PREGĂTESC DE FORUM

În ziua de 15 octombrie la Bălți a avut loc ședința grupului consultativ a Rețelei de socializare a femeilor din agricultură din regiunea NORD. Scopul acestei ședințe a fost de a planifica activitățile în cadrul Rețelei de socializare a femeilor din agricultură (RFSA) din regiunea NORD și elaborarea conceptului Forumului regional. La ședință au participat membrii grupului consultativ al RFSA din regiunea NORD,

reprezentanții organizațiilor regionale AGROinform din Edineț, Drochia, Râșcani.

De asemenea, în cadrul ședinței au fost evaluate activitățile desfășurate în perioada de implementare a proiectului pentru 2015. S-au trecut în revistă activitățile efectuate, a fost făcută evaluarea cantitativă a acestora și a fost estimat impactul activităților desfășurate.

Un alt subiect pus în

dezbatere a fost discutarea ideilor privind conceptul Forumului Național, identificarea istoriilor de succes care vor fi prezentate și a temelor pentru sesiunile informative și de instruire. De asemenea s-au prezentat opinii și viziuni privind menținerea și dezvoltarea rețelei de femei în continuare și identificarea de surse

potențiale de finanțare.

Vă informăm că în luna noiembrie 2015 va avea loc Forumul Rețelelor de Socializare a femeilor ce activează în sectorul agricol. Pentru prima dată Forumul va întruni toate Rețelele de Femei: Nord, Sud, Centru, Transnistria. În cadrul evenimentului vor participa membrele active ale Rețe-

lelor, reprezentanți ai organizațiilor finanțatoare și alți oaspeți. La eveniment se va face o totalizare a activităților de până acum, se va vorbi despre care au fost cele mai importante realizări și se vor discuta posibilitățile ulterioare de dezvoltare a rețelelor prin găsirea unor surse alternative de finanțare.

CREDITE PENTRU STRUGURI SOIURI TEHNICE

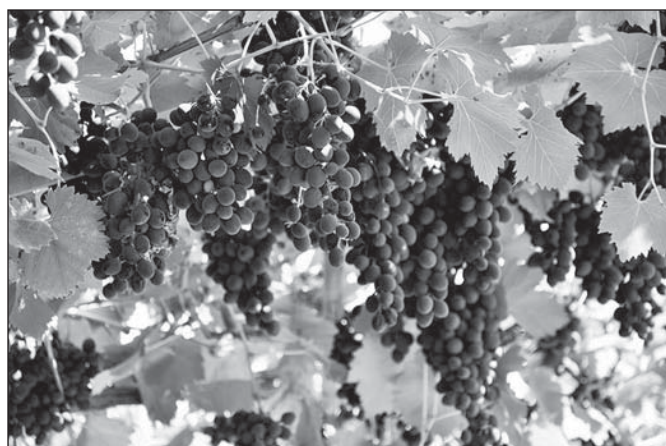
Recent 3 companii vinicole au accesat credite de 1 milion de euro pentru achiziționarea strugurilor tehnici. Alte 13 întreprinderi vinicole au depus actele pentru a contracta credite preferențiale, în cadrul programului „Filierea Vinului”, disponibile pentru finanțarea mijloacelor circulante în scopul procurării strugurilor tehnici de la producătorii autohtoni. Solicitățile de finanțare a 17 vinării, declarate eligibile se cifrează la peste 8 milioane Euro.

În cadrul programului „Filierea Vinului” sunt disponibile pentru a fi accesate 10 milioane Euro. Banii sunt un împrumut contractat de Guvernul RM de la Banca Europeană de Investiții. Creditele sunt acordate prin intermediul Ministerului Finanțelor. Dobânda este de 3,73 la sută pentru împrumuturile în Euro. Toți agenții economici din sectorul vinicol, indiferent de faptul dacă au beneficiat anterior sau nu de credite în cadrul programului „Fili-

era Vinului” sunt eligibili și vor putea obține finanțarea mijloacelor circulante în scopul procurării strugurilor tehnici (cu excepția celor ce deja au contractat credite pentru mijloace circulante în valoare de 600 mii euro). Suma maximă a creditului pentru achiziția de struguri este de 600 000 euro pentru un beneficiar. BEI va finanța până la 50 la sută din valoarea contractelor de cumpărare a strugurilor. Termenul maxim de creditare pentru finanțarea achiziției stru-

rilor este de 5 ani cu o perioadă de grație nu mai mare de 2 ani. Prin oferirea creditelor preferențiale pentru achiziționarea strugurilor tehnici, autoritățile Republicii Moldova își propun să catalizeze dezvoltarea sectorului vitivinicol.

În acest an recolta de struguri tehnici este cu aproximativ 30 % mai mică față de anii precedenți. În schimb, calitatea strugurilor este foarte înaltă. Faptul că recolta este mai mică, va determina creșterea prețu-

lui pentru un kilogram de struguri tehnici. Autoritățile afirmă că prețul la struguri a rămas la nivelul anului trecut, iar vinificatorii susțin că pentru unele soiuri acesta chiar a crescut. Prețul la produse este determinat de raportul cerere-ofertă. În acest an, recolta de

struguri este mai mică din cauza condițiilor climatice. Lipsa precipitațiilor și temperaturile caniculare au scăzut cu aproximativ 30 la sută din cantitatea prognozată inițial, iar kilogramul de struguri ajunge să fie comercializat în mediu cu 3 lei 80 bani.

Dumitru Munteanu, directorul Oficiului Național al Viei și Vinului, afirmă că la moment prețurile au rămas la nivelul anului trecut, iar unii vinificatori sunt gata să ofere chiar și 5 lei pentru un kilogram de soiuri albe, dacă poama este de o calitate înaltă. Oenologul Constantin Olaru ne asigură că anul acesta avem struguri foarte buni. Coacerea tehnologică a acestora a fost posibilă datorită numărului mare de zile cu soare din ultimele 3 luni. Fapt, pentru care și recoltarea s-a început cu 10 zile mai devreme ca în anii precedenți. Potrivit estimărilor oficiale în acest an se preconizează o recoltă de aproximativ 200.000 tone de struguri.

PATRU SIMBOLURI NAȚIONALE PENTRU MARCAREA PRODUSELOR

Biroul Internațional al Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală (OMPI) a publicat o listă cu simboluri printre care se numără și simbolurile naționale: „Agricultura Ecologică – Republica Moldova”, „Indicație Geografică Protejată – Republica Moldova” (IGP), „Denumire de Origine Protejată – Republica Moldova” (DOP) și „Specialitate Tradițională Garantată – Republica Moldova” (STG), a căror protecție a fost solicitată conform Convenției de la Paris, de autoritățile R. Moldova. Simbolurile naționale pentru marcarea produselor pot fi utilizate în mod gratuit doar de către persoanele fizice sau juridice deținătoare ale dreptului de utilizare. Semnele pot fi aplicate pe produse, etichete sau ambalaje, de asemenea pot fi utilizate în publicitate sau

în documentele care le însoțesc.

Marca „Agricultura Ecologică – Republica Moldova” este gestionată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Aceasta poate fi aplicată doar pe produsele agroalimentare care respectă

regulile de producție ecologică.

Convenția de la Paris oferă protecție semnelor oficiale ale statelor împotriva înregistrării neautorizate a acestora sau a unor imitații din punct de vedere heraldic în calitate de mărci comerciale. În termen de 12 luni

din data publicării, părțile membre ale Convenției de la Paris și ale Organizației Mondiale a Comerțului vor putea înainta obiecții privind acordarea protecției semnelor înaintate.

Simbolurile naționale IGP, DOP și STG au fost selectate de către o Comisie națională în rezultatul desfășurării unui Concurs pentru crearea simbolurilor asociate indicațiilor geografice protejate, denumirilor de origine protejate și specialităților tradiționale garantate. Indicațiile geografice, denumirile de origine și specialitățile tradiționale garantate sunt obiecte de proprietate intelectuală. Ele au un important rol politic și economic și reprezintă instrumente valoroase de marketing pentru toate țările lumii, implicit pentru Republica Moldova.

PREȚURILE LA FURAJE AU CRESCUT

Agricultorii moldoveni nu mai scapă de necazuri. După ce arșița din vară le-a părjolit culturile, acum sunt nevoiți să-și sacrifice animalele sau să le vândă la prețuri de nimic. Aceasta se întâmplă deoarece

prețul furajelor a crescut simțitor, tot din cauza secetei. Cei care se vor încumeta să intre cu vitele în iarnă, vor fi nevoiți să le reducă din porția de hrană.

Se estimează că prețurile pentru furaje au crescut în această toamnă cu 50 la sută comparativ cu anul trecut. Un balot de lucernă care cântărește în jur de 20 de kg costă în această toamnă între 50 și 70 de lei. Aceași cantitate de paie este vândută cu 20 de lei, iar o tonă de siloz poate fi cumpărată cu o mie de lei. Fermierii sunt îngrijorați și susțin că, la iarnă vor fi nevoiți să le dea animalelor mai puțină hrană. Se crede că la primăvara viitoare prețurile furajelor vor crește și mai mult.

Ministerul Agriculturii promite că le va acorda sprijin fermierilor. „Este nevoie să cartografiem, să avem situația reală din țară. Este posibil să venim cu un anumit ajutor către deținătorii de animale, sub formă de furaje, așa cum am avut și în anul 2012 și în anul 2007. Suntem la etapa de discuții”, a declarat ministrul Agriculturii, Ion Sula. Decât să iasă în pierdere, unii fermieri preferă să-și vândă animalele chiar dacă vor lua un preț mai mic. În prezent, un kilogram de carne de vițel în viu costă aproximativ 20 de lei, iar unul de porc 23 de lei.

TREI ÎNTREPRINDERI DE STAT VOR FI COMASATE

În cadrul unei ședințe de Guvern de zilele trecute, Cabinetul de miniștri a decis reorganizarea a trei instituții în domeniul siguranței alimentelor. Conform hotărârii de Guvern, Întreprinderea de Stat „Centrul de Carantină, Identificare, Expertize de Arbitraj și Dezinfecție a Producției” va fi reorganizată, prin fuzionarea (absorbția) Întreprinderii de Stat „Centrul de Stat pentru Certificarea Materialului Semincer” și Întreprinderii de

Stat „Centrul de Standardizare și Stabilire a Calității Nutrețurilor și Produselor Cerealiere”. Noua instituție va purta denumirea de Întreprindere de Stat „Centrul Național de Verificare și Certificare a Producției Vegetale și Solului”.

Decizia are ca scop optimizarea cheltuielilor administrative a întreprinderilor de stat și prestarea serviciilor centralizate beneficiarilor. Reorganizarea va permite reamplasarea laboratoarelor întreprinderilor

sus numite într-un bloc unic, fapt ce va reduce cheltuielile agenților economici care nu vor mai fi nevoiți să se deplaseze la trei laboratoare diferite pentru a beneficia de expertiză.

Hotărârea face parte din șirul de acțiuni în contextul implementării Strategiei în domeniul siguranței alimentelor pentru anii 2011 – 2015, precum și a Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014 – 2020.

SFATURI ESENȚIALE PENTRU ÎNFIINȚAREA UNEI FERME DE PORCI

O fermă de creștere a porcilor reprezintă o idee de afaceri demnă de luat în seamă de către cei care dețin deja suprafețe de teren agricol sau pentru cei care au moștenit o gospodărie la țară. În ultima perioadă a crescut interesul și consumatorilor pentru carnea de calitate, așa că fermierii care își hrănesc animalele în mod tradițional au mare succes și își pot asigura un venit sigur chiar și cu efective mici de porci. Specialiștii români au întocmit o listă cu pașii esențiali care trebuie făcuți atunci când vreți să începeți o afacere cu creșterea porcilor.

În primul rând este necesar să vă faceți o idee clară despre cum trebuie să construiți, amenajați sau renovați o fermă de porci. În această idee trebuie să știți de unde porniți și care sunt pașii esențiali pentru următorii 3-5-10 ani. Doar dacă aveți o poziție financiară potentă și consistentă atunci puteți să vă gândiți la toate din primul an. Realitatea însă ne arată că în primii 3 ani este necesară o investiție aproape continuă după care va urma perioada de maturizare a afacerii.

Creșterea porcilor este o afacere „pe muchie de cuțit”. Un element ar fi și prevederile legislative. Permanent în evoluție, permanent create pentru fi în concordanță cu realitățile tehnologice, de exploatare și de sănătate. Este complicat să fii de acord numeroasele pagini de legislație care au ajuns să reglementeze cele mai mici detalii. Pe de altă parte trebuie să înțelegem că legislația este realizată pentru a reglementa acest „joc”, cu alte cuvinte toți trebuie să respectăm aceleași reguli

pentru reuși împreună.

Când alegeți locația pentru afacere trebuie să aveți în vedere că există o serie de prevederi care interzic amplasarea fermelor de animale la distanțe mici de zonele locuite.

Când alegeți sistemul de adăposturi variantele sunt multiple. Dacă aveți câteva hectare fără valoare economică într-o zonă izolată ar fi păcat să vă apucați să creați buncăre de beton când, cu o investiție inițială mult mai mică puteți să creați o fermă performantă excepțională

cu adăposturi din materiale ușoare.

Atunci când te hotărăști să îți faci o crescătorie de porci este foarte importantă alegerea rasei, ea îți poate asigura profitul sau pierderea investiției. De asemenea și testarea efectivă a pieței este esențială dacă poată fi făcută cu ceva

vreme înainte de a începe afacerea propriu-zisă.

Hrana corectă este esențială pentru dezvoltarea porcilor, având în vedere că sunt animale mai sensibile și uneori o dietă incorectă poate duce și la pierderea efectivului. Având în vedere că scopul principal al unei afaceri cu

porci este ca animalul să ia în greutate, este esențial să căutați un nutriționist care să vă spună exact cum și cât trebuie hrăniți porcii. Aici, în funcție de dimensiunea fermei, alegeți dacă hrana va fi uscată sau investiți într-o bucătărie, iar atunci hrana poate fi lichidă.

PLANTAREA MECANIZATĂ A PUIEȚILOR

Plantarea mecanizată a puietilor este mai accesibilă acum pentru fermierii care vor să își înființeze perdele forestiere, livezi sau pepiniere pomicole. În ajutorul lor vine o invenție românească a inginerilor de la Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Mașini și Instalații destinate Agriculturii și Industriei Alimentare – INMA.

Mașina pentru plantat puieti nu este o idee nouă pe piața românească, dar

inginerul Ciupercă Radu de la INMA a declarat că prin realizarea mașinii de plantat s-a dorit să se vină în sprijinul agricultorilor care au vor să înființeze exploatații pe suprafețe mari. „Prețul este de aproximativ 6.100 de euro plus TVA. Este aproximativ pentru că de obicei totul se stabilește cu fermierul la fața locului. Adică acesta vine, stăm de vorbă și stabilim exact detaliile. În momentul în care se face comanda de obicei

pentru mai multe specii. Astfel, mașina este destinată mecanizării lucrărilor agrosilvice de împădurire, realizate în vederea refacerii fondului forestier în zonele de șes și colinare, înființării perdelelor de protecție, precum și pentru înființarea plantațiilor în livezile pomicole sau pepiniere. De precizat că mașina de plantat este deservită de un operator, adică o persoană care practic împinge puietii în brațul care îl plantează.

Echipamentul realizează plantarea puietilor forestieri de foioase și rășinoase cu dimensiuni cuprinse între 25-80 cm, până la o adâncime de max. 30 cm în teren prelucrat în benzi cu lățimea de cca. 60 cm sau prelucrat total. Echipamentul este de tip purtat pe mecanismul de suspendare în trei puncte al unui tractor ce are puterea de 65 CP-100 CP. Un detaliu important este consumul mai redus de combustibil față de alte oferte existente pe piață. În plus, necesarul de forță de muncă este redus cu circa 35%, dau asigurări inventatorii. Și efortul fizic este redus de 10 ori față de situația în care plantarea se realiza manual.

cerem și un avans cu care să acoperim costurile materialelor. Chiar recent a fost achiziționat un astfel de echipament de un ONG care a avut o acțiune de reîmpădurire pe undeva pe lângă București”, explică Radu Ciupercă, inginer în cadrul INMA București.

De precizat că mașina de plantat puieti a fost gândită să poată fi folosită

echipamentul dezvoltat în țara vecină vine cu o serie de caracteristici care îl fac foarte fiabil și ușor de folosit. Mai mult, mașina nu este un produs de serie, ci este realizat pe comandă.

Cel mai ieftin echipament pentru plantarea puietilor are un preț de pornire de 6.100 de euro plus TVA și nu este un produs de serie. Astfel,

CONGELAREA SAU CONSERVAREA FRUCTELOR ȘI LEGUMELOR?

Toamna este în toi și în această perioadă prepararea conservelor de legume și fructe pentru iarnă reprezintă o prioritate pentru toate gospodinele. Dacă este vorba de păstrarea legumelor și fructelor, atunci congelarea, fierberea (în dulceață, compot sau amestecuri de zarzavaturi), deshidratarea, afumarea sunt cele mai uzuale metode de conservare a acestora, spune nutriționistul român Lygia Alexandrescu.

Potrivit acesteia, congelarea legumelor și a fructelor proaspete autohtone este cea mai sănătoasă metodă de păstrare peste iarnă, agentul de conservare fiind temperatura scăzută. „Legumele și fructele trebuie bine spălate și uscate înainte de congelare. Cea mai mare parte din vitamine și enzime își păstrează proprietățile și după decongelare, de aceea, odată decongelate (la temperatură frigidului), legumele și fructele trebuie consumate la scurt timp. În cazul zarzavaturilor, al bulionului de legume, zacusca, compoturilor și dulcețurilor de fructe, agenții de conservare sunt atât temperatura de fierbere, cât și concentrația mare de zaharuri existentă în aceste produse”, afirmă nutriționistul.

Lygia Alexandrescu

susține că, din punct de vedere nutritiv, compoturile, gemurile și dulcețurile, spre exemplu, sunt foarte bogate în glucide și extrem de sărace în alți nutrienți esențiali, fiind produse alimentare dezechilibrate nutrițional, care trebuie consumate rar și în cantități mici. „Uscarea verdeturilor și a fructelor în special este o metodă veche de a păstra diverse poame: mere, pere, prune, gutui, struguri (stafide) peste iarnă. Prin uscare, fructele se concentrează în zaharuri și își mențin calitatea fibrelor, mai ales dacă sunt uscate la rece. Odată cu uscarea, înainte fructele erau și afumate, procedeu care le conservă, însă le încarcă și cu o serie de produși toxici (nitriți) pentru organism”, explică nutriționistul.

În ceea ce privește mură-

turile, un lucru este cert spune Alexandrescu: legumele (varza, castraveții, conopida, gogonelele) conservate în apă cu sare neiodată artificial (dar și hrean, semințe de măr și muștar, usturoi sau sfeclă roșie) au valoare nutritivă net superioară celor conservate în oțet. „Legumele sunt astfel fermentate și se generează bacterii lactice cu rol probiotic și importante pentru imunitatea și sănătatea noastră digestivă. Conservantul în cazul murăturilor este acidul lactic, care favorizează producerea de vitamine și crește biodisponibilitatea lor. Atenție trebuie manifestată însă pentru aportul mare de sare pe care îl furnizează murăturile, consumându-le cu alimente mai puțin sărate”, afirmă nutriționistul.

MOLDOVA, LOCUL DOI ÎN LUME LA CONSUMUL DE ALCOOL

Ca un paradox, în R. Moldova înainte de sărbătoarea Ziua Vinului este marcată Ziua Națională fără alcool. În acest an această zi a fost 2 octombrie, iar scopul acestei zile este de a sensibiliza publicul privind consecințele grave asupra sănătății prin consumul excesiv de alcool.

Potrivit specialiștilor, Europa se caracterizează prin cel mai înalt nivel de consum a băuturilor alcoolice din lume. Consumul de alcool cauzează peste 7 % din bolile și decesele premature din UE, reprezentând o preocupare majoră în domeniul sănătății publice. Consumul de alcool, fie el și moderat, mărește pe termen lung riscul apariției cancerului și a afecțiunilor cardiace și hepatice, iar consumul frecvent și excesiv poate duce la dependență.

Pentru femeile însărcinate și șoferi, chiar și cele mai mici cantități consumate pot fi periculoase. Tinerii sunt în mod special expuși efectelor pe termen scurt ale excesului de alcool. În jur de 25 % din decesele înregistrate în rândul tinerilor cu vârste între 15 și 29 de ani sunt asociate consumului de alcool (fiind cauzate de accidente sau violență).

MOLDOVA, ÎN FRUNTE

Republicii Moldova i se atribuie unul din cele mai înalte cote de consum a alcoolului la nivel internațional (locul 2 în

lume). Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), în perioada 2008-2010 consumul a constituit 16,8 litri de alcool pur pe cap de locuitor (populația 15 ani+), fiind în creștere cu 3 litri de alcool comparativ cu anii 2003-2005 (13,8 litri de alcool pur). În fruntea clasamentului sunt cetățenii din Belarus, care consumă 17,5 litri pe cap de locuitor. Tot ei se află pe primul loc la cel mai mare procent de decese din cauza alcoolului (34,7%).

Consumul excesiv de alcool a devenit un factor de risc cu impact negativ major asupra sănătății populației din republică. Datele internaționale arată că 15,9 % din decesele produse în 2010 în republică sunt atribuite consumului de alcool, depășind de 3 ori media globală (5,18%). Din numărul total de 6842 de decese, atribuite consumului de alcool în 2010, 4838 au fost printre bărbați. Astfel, pentru Republica Moldova, după numărul de decese, alcoolul constituie al treilea factor de risc.

Medicii moldoveni consideră că printre factorii care contribuie sau favorizează consumul nociv de alcool se numără: accesul

liber, tradițiile și obiceiurile, supraproducerea alcoolului, legislația imperfectă, alcoolul necontrolat, inclusiv produs în condiții casnice, mulți factori social-economici, psihologici, financiari, șomajul, stresul social etc.

Prioritare prevenirii și reducerii consumului de alcool se consideră: măsurile de protejare a tinerilor și a copiilor; scăderea consumului de alcool înaintea vârstei legale și reducerea consumului periculos în rândul tinerilor; reducerea daunelor suferite de copiii din familiile care se confruntă cu probleme legate de alcool; reducerea expunerii la alcool în timpul sarcinii.

În mod eficient, pentru a limita consumul nociv de alcool în rândul tinerilor, pot interveni și acțiunile publice, precum: restricțiile la vânzarea alcoolului; accesul la băuturile alcoolice; la practicile comerciale care i-ar putea influența pe tineri.

FEMEILE – FOARTE VULNERABILE

Genetic, băutura este mai toxică pentru femei

decât pentru bărbați. Femeile care consumă alcool în primele săptămâni de sarcină prezintă un risc de trei ori mai mare de a naște prematur. Expunerea la alcool din stadiul embrionar predispune la nașterea unor copii a căror greutate este cu mult sub una normală. Indiferent de tipul de băutură alcoolică consumată, viitorul copil prezintă un risc crescut de a se naște cu anomalii ale dezvoltării creierului, feței, oaselor, iar afecțiunile articulare dezvoltate fac ca acești copii să înceapă să meargă destul de târziu, ritmul de creștere pe parcursul vieții este încetinit și diferit de cel al unui copil normal

O gravă problemă la trafic, care se cere a fi combătută în continuare, este consumul de alcool la volan: un accident rutier din patru se datorează alcoolului. Accidentele rutiere sunt prima cauză a mortalității în rândul adolescenților, iar riscul producerii unui accident rutier, din cauza alcoolului, este direct proporțional cu nivelul de alcoolemie al șoferului.

Potrivit specialiștilor, reducerea daunelor legate de consumul de alcool în rândul adulților ar permite atenuarea: tulburărilor fizice și psihice cronice legate de alcool; reducerea numărului deceselor cauzate de alcool; informarea consumatorilor, pentru

ca aceștia să poată alege în cunoștință de cauză; reducerea daunelor cauzate de consumul de alcool la locul de muncă. Părinții trebuie să fie un bun exemplu pentru copiii lor și să le ofere sfaturi pertinente despre consumul de alcool, indiferent de vârsta copiilor. Specialiștii în domeniu insistă să fim receptivi la multiplele mesaje ale Zilei Naționale fără alcool, aduse la cunoștința populației de mass-media și să nu ignorăm sfaturile medicului. Deoarece, în joc e sănătatea oamenilor și bună starea societății, e vorba de liniștea și fericirea în familie, educația unor generații tinere și sănătoase.

PĂTLAGINA, BUNĂ PENTRU INIMĂ ȘI RINICHI

O găsiți ușor, pe marginea drumului, pe pășuni sau pe suprafețe cultivate. În medicina tradițională, are o mulțime de utilizări, fiind considerată o plantă bună la toate. Foarte important: scade colesterolul și hipertensiunea. Contra colesterolului, preparați o infuzie din frunze de pătlagină mare (*Plantago major*): 10 frunze uscate și mărunțite la o cană cu apă clocotită, lăstate timp de 10 minute. Beți două cani pe zi. Același tratament este valabil în caz de hipertensiune.

Bolile de ficat și de rinichi se pot ameliora dacă înghițiți zilnic 8 g de semințe. Pentru că mucilagiul plantei poate calma mucoasele inflamate, siropul de pătlagină extras

natural este de folos în probleme ale căilor urinare. Semințele de pătlagină (8 g/zi) sunt bune și pentru a preveni formarea calculilor urinari – pentru asta, e bine să consumi și infuzie,

de două ori pe zi.

Planta combate problemele de stomac. Infuzia de pătlagină (10 frunze uscate la o cană cu apă

clocotită) e bună și în caz de ulcer stomacal, având efect hemostatic și cicatrizant. Se folosește și contra gastritei hiperacide

sau diareei. În caz de ulcer, puteți folosi pulbere din frunze de plantă (2-3 vârfuri de cuțit de pulbere, înghițite ca atare, de 2-3 ori pe zi). În caz de diaree, luați o linguriță de pulbere la 2-3 ore.

Datorită efectului lor hemostatic (de oprire a sângerării), astringent, antiseptic și cicatrizant, frunzele de pătlagină se pot aplica, ca atare, pe răni nu foarte profunde. Pentru asta, luați o mână de frunze, spălați-le, uscați-le, zdrobiți-le bine rulând deasupra lor o sticlă sau un făcăleț și aplicați-le pe

rană, acoperind apoi totul cu tifon și pansament. Cataplasme preparate asemănător se folosesc contra ulcerului varicos, tromboze, tăieturi, înțepături de viespe. Pentru rănilor purulente, se folosește decoct: 100 g frunze uscate și mărunțite lăstate la fiert 15 minute în 3 litri de apă, apoi acoperite 30 de minute. Faceți băi locale cu lichidul strecurat și răcit. Puteți folosi și alifie de pătlagină, preparată astfel: 15 g extract de plantă, 5 g lanolină, 10 g vaselină, totul amestecat bine până la omogenizare.

STATELE EUROPENE VOR INTERZICE CULTIVAREA DE OMG-uri

Mai mult de jumătate din cele 28 de membre ale Uniunii Europene intenționează să interzică culturile de organisme modificate genetic (OMG), așteptând aprobarea autorităților europene de reglementare, transmite Bloomberg. Un număr de 19 state europene au cerut ca pe o parte sau pe întreg teritoriul lor să fie interzise culturile de OMG.

În conformitate cu un act normativ adoptat în luna martie a acestui an de Consiliul European, țările membre UE au dreptul de a interzice sau de a aproba culturile de organisme modificate genetic pe teritoriul lor. Solicitățile țărilor care optează pentru interzicere trebuie comunicate marilor companii din sectorul agricol, precum Monsanto sau Dow, pentru a putea opri cultivarea OMG autorizate

deja în UE sau care sunt în mijlocul procesului de autorizare.

„Așa cum arată numărul de cereri din partea statelor membre, guvernele naționale folosesc această legislație pentru a avea un rol mai important în deciziile privind cultivarea teritoriilor lor”, se arată într-o declarație a Comisiei Europene publicată de curând.

Statele care și-au expri-

mat opțiunile privind culturile de OMG sunt: Austria, Belgia (în regiunea Valonia), Bulgaria, Croația, Cipru, Danemarca, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Olanda, Polonia, Slovenia și Marea Britanie (în Scoția, Țara Galilor și Irlanda de Nord),

arată datele Comisiei Europene. În ultimii 14 ani, în Uniunea Europeană, doar patru OMG-uri au fost autorizate pentru cultură, însă doar unul singur mai este cultivat și în prezent, soiul de porumb MON810, dezvoltat de compania americană Monsanto.

SLOVACIA REDUCE COTA TVA PENTRU ALIMENTARE DE BAZĂ

Parlamentul slovac a aprobat zilele trecute o reducere cu 50% a taxei pe vânzări pentru produse alimentare de bază, măsura făcând parte dintr-un pachet mai amplu de măsuri al Guvernului destinat să ajute familiile sărace, în avanpremiera alegerilor legislative din luna martie a anului viitor, transmite Reuters.

Actul normativ aprobat de Legislativul de la Bratislava reduce taxa pe vânzări pentru produse alimentare de bază, incluzând pâinea, untul, laptele și carnea, de la 20% în prezent, până la 10%, începând din luna ianuarie 2016. O taxă redusă pe vânzări se aplică deja pentru medicamente și cărți.

UN ELVEȚIAN A RECOLTAT UN DOVLEAC IMENS

Elvețianul Beni Merrier poate fi considerat pe bună dreptate regele bostanilor: el a câștigat recent, a șasea oară, concursul organizat în Elveția pentru desemnarea celui mai mare dovleac recoltat, cu unul de circa 750 de kilograme.

temperaturi de circa 25 de grade Celsius, a spus Valerie Suter, organizatoarea evenimentului care a avut loc la Jona.

Alte tipuri de legume au profitat însă de căldura excepțională din acest an. Este cazul castraveților și morcovilor lui Jurg Wiesli din Dozwil. Clasat al doilea la categoria dovleci, el a înregistrat trei recor-

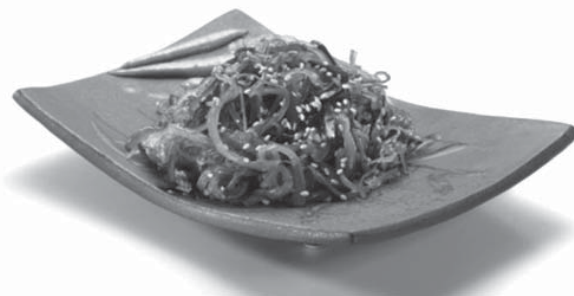

Legumicultorul din Pfungen nu a reușit totuși să își depășească propriul record mondial, stabilit anul trecut în Germania cu un exemplar de 1.054 de kilograme. Valul de căldură estivală nu i-a permis dovleacului să atingă asemenea proporții. Dovlecii au nevoie de multă apă și se dezvoltă cel mai bine la

duri în Elveția: pentru cel mai mare morcov (1,9 kilograme), cel mai mare castravete (7,6 kilograme) și cel mai mare Field Pumpkin (31,7 kilograme), soi de dovleac destinat consumului. Tot Jurg Wiesli a depășit recordul european la cea mai mare floare a soarelui, cu o „pălărie” de 66 centimetri diametru.

ALGELE – SUPER-ALIMENTUL DIN MAREA NEAGRĂ

Algele marine reprezintă un super aliment apreciat în toată lumea. Mai puțin în România, unde Marea Neagră oferă această resursă, ignorată din păcate. Așa că amatorii de alge marine comestibile se bucură de sursa naturală de antioxidanți, vitamine, minerale și aminoacizi, consumând produse importate din Spania sau China. Algele marine reprezintă o specialitate culinară în multe zone ale lumii, Japonia, China, Coreea de Sud, Irlanda, Franța sau America de Sud. Resursa naturală este disponibilă și în țara vecină, însă constă doar în produse de import deși în Marea Neagră cresc specii de alge, unele comestibile.

„Există specii ce pot fi folosite în agricultură, în industria farmaceutică sau cosmetică, dar și unele comestibile, cum ar fi Zostera. Aceasta e prezentă în culturi destul de mici, însă reprezintă o resursă. Din păcate în țara noastră nu există o cultură în acest sens și nu

ne rămâne decât să consumăm produse de import. Algele trebuie prelucrate cu mare atenție întrucât conțin multă apă și sunt foarte fragile. S-a încercat la un moment dat testarea mai multor specii cu conținut ridicat de nutrienți însă erau foarte amare”, a declarat pentru Super-Hrana.ro, un reprezentant din cadrul Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare Marină “Grigore Antipa”, din Constanța.

De altfel, într-un studiu realizat în urmă cu câțiva ani în cadrul Institutului a fost identificată specia comestibilă Chaetomorpha aerea, cunoscută și sub numele de „spaghete de mare”.

FENOMENUL EL NINO AR PUTEA CREȘTE PREȚUL OREZULUI

Vremea uscată în urma fenomenului meteorologic El Nino și scăderea stocurilor de orez, ar putea duce la creșterea prețurilor în lunile următoare pentru principalul produs alimentar din Asia, potrivit The Wall Street Journal.

Din 2012 și până în prezent, prețurile la orez au fost scăzute, datorită ofertei în exces, în special la principalul producător Thailanda, dar și din cauza depreciierilor înregistrate de monedele mai multor mari exportatori. Însă condițiile secetoase provocate de El Nino și îngrijorările cu privire la calitatea orezului thailandez care a stat în silozuri mai mulți ani, ar

putea duce la o inversare a prețurilor.

„Suntem în mijlocul unui El Nino puternic, ceea ce ar putea avea un impact negativ puternic asupra producției de orez a Indoneziei și Filipinelor, doi mari

importatori și va afecta de asemenea producția Thailande. Aceasta ar trebui să ducă la majorarea prețurilor”, a declarat David Dawe, economist șef la Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură

(FAO), transmite Agerpres.

El Nino are loc atunci când vânturile din Pacific încetinesc sau își schimbă direcția, provocând temperaturi ridicate pe suprafețe extinse. Actualul fenomen ar urma să stingă nivelul de vârf la finele lui 2015, urmând să se calmeze la începutul lui 2016. Anul acesta, ar putea afecta exporturile de orez, care provin în majoritate din Asia. Cel mai mare exportator mondial de orez, India, a înregistrat precipitații musonice sub medie în acest an, ceea ce a dat naștere la îngrijorări că și producția sa va fi sub medie. Autoritățile vor da publicității primele estimări în curând.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!MULTI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 15.10.2015

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	5.00	13.00	11.00	5.00	12.00	7.00	8.00	9.00	8.00	8.00	14.00	12.00	7.00	7.00	7.00
Cartofi	4.50	5.00	5.00	3.80	7.00	4.30	5.50	6.00	5.50	5.50	8.00	7.00	5.00	5.50	5.20
Castraveți	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.00	15.00	15.00	-	-	-
Ceapă albă	-	-	-	-	-	-	11.00	11.00	11.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	7.00	9.00	8.50	7.00	8.50	8.00	6.00	8.50	6.00	5.50	8.00	7.00	5.00	5.50	5.00
Ceapă roșie	-	-	-	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.00	40.00	40.00	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	32.00	32.00	32.00	30.00	30.00	30.00	40.00	45.00	45.00	35.00	35.00	35.00
Dovlecei	-	-	-	6.00	7.00	6.00	-	-	-	6.00	12.00	8.00	-	-	-
Gogoșari	6.00	13.00	11.00	6.00	14.00	12.00	15.00	15.00	15.00	18.00	20.00	20.00	12.00	13.00	12.00
Morcov	5.00	8.50	7.00	4.50	8.00	5.50	7.00	7.00	7.00	7.00	10.00	8.00	5.00	5.00	5.00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	28.00	30.00	28.00	-	-	-	-	-	-
Ridiche neagră	-	-	-	5.00	6.00	5.00	-	-	-	5.00	6.00	6.00	-	-	-
Roșii de seră	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.00	20.00	12.00	12.00	15.00	12.00
Roșii de câmp	-	-	-	7.00	12.00	12.00	7.00	14.00	7.00	2.50	6.00	5.00	-	-	-
Salată	-	-	-	-	-	-	26.00	26.00	26.00	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă	5.00	5.00	5.00	4.00	7.00	4.00	5.00	6.00	5.00	6.00	7.00	6.00	5.00	6.00	6.00
Usturoi	-	-	-	45.00	45.00	45.00	35.00	40.00	35.00	30.00	45.00	35.00	-	-	-
Varză	5.50	7.50	7.00	6.00	7.00	6.50	6.00	7.00	6.00	5.00	8.00	7.00	5.00	5.00	5.00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	26.00	27.00	26.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	15.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
Varză de pechin	-	-	-	12.00	12.00	12.00	10.00	10.00	10.00	15.00	15.00	15.00	-	-	-
Vinete	4.00	5.00	4.00	3.00	6.00	3.50	6.00	15.00	6.00	5.00	8.00	8.00	5.00	5.00	5.00
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	23.00	23.00	23.00	-	-	-	22.00	22.00	22.00
Căpșune	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.00	40.00	40.00	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	35.00	35.00	35.00	43.00	43.00	43.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	27.00	27.00	27.00	25.00	25.00	25.00	-	-	-	30.00	30.00	30.00
Mandarine	-	-	-	35.00	35.00	35.00	22.00	28.00	22.00	-	-	-	-	-	-
Mere	5.00	8.00	6.50	5.00	8.00	6.00	5.00	7.00	5.00	5.00	10.00	8.00	5.00	5.00	5.00
Mere Golden	7.00	8.00	7.00	6.00	6.50	6.00	5.00	7.00	5.00	6.00	10.00	8.00	7.00	8.00	7.00
Mere Idared	5.00	6.00	5.00	5.00	6.00	6.00	-	-	-	6.00	8.00	7.00	-	-	-
Mere Richard	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	7.00	8.00	7.00	8.00	10.00	8.00	-	-	-
Miez de nucă	110.00	120.00	115.00	-	-	-	-	-	-	70.00	120.00	120.00	-	-	-
Pepene galben (zemos)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.00	15.00	8.00	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	-	-	-	4.00	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	5.00	4.00	-	-	-
Pere	-	-	-	5.00	9.00	9.00	10.00	12.00	10.00	6.00	10.00	8.00	8.00	9.00	9.00
Portocale	-	-	-	-	-	-	26.00	26.00	26.00	-	-	-	-	-	-
Prune	-	-	-	8.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	6.00	10.00	10.00	-	-	-
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.00	35.00	30.00	-	-	-
Struguri albi de masă	11.00	14.00	13.00	10.00	15.00	12.00	12.00	12.00	12.00	10.00	12.00	12.00	10.00	12.00	10.00
Struguri de masă Moldova	-	-	-	8.00	10.00	10.00	7.00	8.00	7.00	8.00	10.00	10.00	-	-	-
Struguri roșii de masă	11.00	15.00	13.00	12.00	15.00	15.00	15.00	16.00	15.00	10.00	12.00	12.00	9.00	9.00	9.00

OFERTE COMERCIALE

Perioada 1 - 15 octombrie 2015

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Floarea soarelui	7 000 MDL	3 t	s. Navârnet, r. Fălești; Telefon: 0259 70375; 068170357
Utilaj pentru prelucrarea laptelui		1 unități	MD-5932, s. Logofteni, r. Fălești; Telefon: 0 259 60138; 069640708;
Utilaj pentru pregătirea nutreturilor combinate		1 unități	MD-5932, s. Logofteni, r. Fălești; Telefon: 0 259 60138; 069640708;
Combină pentru cereale		1 unități	MD-5932, s. Logofteni, r. Fălești; Telefon: 0 259 60138; 069640708;
Struguri Moldova	12 000 MDL	2 t	MD-3628, s. Frăsinești, r. Ungheni ; Telefon: 0 236 45449;069296057;
Realizez Grâu Alimentar	3 MDL	100 t	Telefon: 069209141;
Realizez Grâu Semințe(Certificate) Tratat	5 MDL	10 t	Telefon: 069209141
Realizez Grâu netratat	4 MDL	50 t	Telefon: 069209141
Realizez Orz furajer	3 MDL	50 t	Telefon: 069209141
Realizez Orz semințe (certificate) tratat	5 MDL	30 t	Telefon: 069209141
Realizez Orz semințe netratat	4 MDL	50 t	Telefon: 069209141
Realizez Răsărită marfă	7 MDL	50 t	Telefon: 069209141
Realizez Porumb “Gră-unțe”	3 MDL	80 t	Telefon: 069209141
Realizez Porumb Cio-călaie	2 MDL	200 t	Telefon: 069209141
Realizez Mere de Copac “Iadared”(roșii)	4 MDL	10 t	Telefon: 069209141
Realizez Mere de Copac Djon-agured (roșii)	4 MDL	10 t	Telefon: 069209141
Realizez Mere de Copac “Golden” (alb)	4 MDL	10 t	Telefon: 069209141
Roșii	7 000 MDL	5 t	MD-3618, s. Chirileni, raio-nul Ungheni ; Telefon: 0236 75258;068569676;
Pere	12 000 MDL	5 t	Ungheni, Manoilești; Telefon: 0236 73253; 079550647;
Vindem șrot de floarea soarelui		5 l	str. Stefan cel Mare 195; Telefon: 023123233; Mobil: 078785878; Email: office.ecatalex@gmail.com
Vindem semințe de floa-rea soarelui	8 MDL	200 t	Email: liudacyka@yahoo.com
Floarea Soarelui	8 000 MDL	100 t	Telefon: 068183583; Email: v.popescu@mail.ru
Grâu	3 500 MDL	100 t	Telefon: 068183583; Email: v.popescu@mail.ru
Orz	3 200 MDL	40 t	Telefon: 068183583; Email: v.popescu@mail.ru
Floarea Soarelui	8 000 MDL	100 t	Telefon: 060974333; Email: luciaceban@mail.ru
Porumb	3 500 MDL	300 t	Telefon: ; Mobil: 060974333; Email: luciaceban@mail.ru
Grâu	3 500 MDL	100 t	Telefon: 068196430; Email: ducamaria21@mail.ru
Floarea Soarelui	7 500 MDL	170 t	Telefon: 079595515;Email: negu-ra@olegmail.ru

Floarea Soarelui	8 000 MDL	150 t	Telefon: 069131233; Email: poliglia@mail.ru
Porumb	3 500 MDL	400 t	Telefon: 069131233; Email: poliglia@mail.ru
Ceapă	6 000 MDL	200 t	Telefon: 069131233; Email: poliglia@mail.ru
Stoloni de căpșune	8 MDL	50 000 unități	s. Chirileni, r-ul Ungheni; Telefon:023675209; 069325939;
Miere de albine	80 000 MDL	500 kg	s. Hitrești, rn. Fălești; Telefon: 079818254; Email: mciahur@mail.ru
Varză albă	6 000 MDL	70 t	s.Hitrești, rn. Fălești; Telefon: 079818254; Email: mciahur@mail.ru
Floarea soarelui	7 500 MDL	30 t	gara Catranic, rn. Fălești; Telefon: 025974311; 067265255; Email: zubic_ion1950@rambler.ru
Îngrășămintă organice Biostim	25 000 MDL	10 t	str. Cantemir, 8, or. Ungheni; Telefon: 023622248; 069171859; Email: galcaz@mail.md
cartof	5 000 MDL	8 t	Chetrosu, Drochia, R. Moldova; Telefon: 0251 27032; Email: drtudor@yahoo.com
ceapă	5 000 MDL	7 t	Chetrosu, Drochia, R. Moldova; Telefon: 0251 27032; Email: drtudor@yahoo.com
varză	6 000 MDL	12 t	Chetrosu, Drochia, R. Moldova; Telefon: 0251 27032; Email: drtudor@yahoo.com
semințe de ardei	3 000 MDL	17 kg	Chetrosu, Drochia, R. Moldova; Telefon: 0251 27032; Email: drtudor@yahoo.com
semințe ardei	3 300 MDL	8 kg	Chetrosu, Drochia, R. Moldova; Telefon: 0251 27032; Email: drtudor@yahoo.com
Soie	18 500 MDL	12 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Mere	7 000 MDL	50 t	s.Manoilești, Ungheni; Mobil: 069947447; Email: diaco-nu@mail.md
Varză de toamnă	6 000 MDL	30 t	Ungheni, Manoilești; Telefon: 0236 73253; Email: vladislav_glodeanu@mail.ru
Varză de Pechin	15 000 MDL	5 t	Ungheni, Manoilești; Telefon: 0236 73253; Email: vladislav_glodeanu@mail.ru

CERERI

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Mere și fructe de pădure în India		1 500 unități	India; Telefon: +918861200914; tudormarchis@gmail.com
Cumpăr Floarea Soarelui, Grâu Soia	10 MDL	1 000 kg	Telefon: 078749413; Mobil: 068876835;
Cumpăr floarea soarelui			str. Stefan cel Mare 195; Telefon: 023123233; Mobil: 078785878; Email: office.ecatalex@gmail.com

Mai multe informații găsiți pe **www.agravista.md**
Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține **www.agravista.md**

ANUNȚ
VÂND PUIEȚI DE DOI ANI de agriș, fără spini; coacăză roșie și neagră, funduc, mur fără spini, flori clematise și corn altoit.
s. Rezeni, r-n Ialoveni, Sainsus Constantin
Telefon: 026874646; 068977170

ABONAREA
2015

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

DORIȚI SĂ LUĂȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?

Abonați-Vă la ziarul

Index de abonare:
PM 21948
AGROmediainform

ȘI VEȚI PRIMI:

ABONAMENTE LA ZIARUL AGROMEDIAINFORM
POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

TOATE ACESTE
LA UN PREȚ
REZONABIL
DE NUMAI**132 de lei**PENTRU
ABONAMENT
ANUAL

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

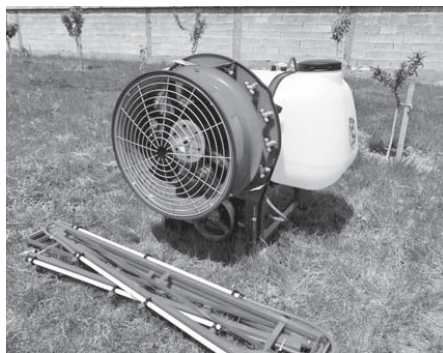
Ozonteh IMPEX S.R.L. din orașul Strășeni vă propune tractoare compacte la prețuri mici

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

TOATE PIESELE DE SCHIMB
LA TRACTOARELE IMPORTATEPREȚURI ACCESIBILE -
suntem importatori direcți din Japonia

■ Asistență tehnică
■ O gama largă de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Pluguri
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau bascula-bilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ

CONSUM REDUS

TRACȚIUNE 4x4

LONGEVITATE

STARE TEHNICĂ EXCELENȚĂ

PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ

PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: șoseaua Chișinăului 1. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:**Ozonteh IMPEX S.R.L.**

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

E-mail: ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

OR. STRĂȘENI
www.tractoare.md